Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● www.xs.uz ● E-mail: info@xs.uz ● 2018 йил 1 май, № 86-87 (7044-7045) Сешанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

ЎЗБЕКИСТОН — ТУРКИЯ:

ЎЗАРО ИШОНЧ ВА ДЎСТЛИККА АСОСЛАНГАН ҲАМКОРЛИК ЖАДАЛ РИВОЖЛАНМОҚДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг таклифига биноан Туркия Республикаси Президенти Режеп Таййип Эрдўғон 29 апрель куни давлат ташрифи билан мамлакатимизга келди.

Икки мамлакат давлат байроқлари билан безатилган Ислом Каримов номидаги Тошкент халқаро аэропортида Туркия Республикаси Президенти ва унинг рафиқасини Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Абдулла Арипов кутиб олди.

Таъкидлаш лозимки, Туркия Республикаси Ўзбекистон Республикасининг давлат мустақиллигини биринчи бўлиб тан олган. 1996 йилда мамлакатларимиз ўртасида Абадий дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома имзоланган. Халқларимиз кўп асрлик тарихи, тили, дини, қадриятлари ва муштарак урф-одатлари билан бир-бирига чамбарчас боғланган. Давлатларимиз ўртасида ўзаро ишонч асосидаги дўстона муносабатлар бугунги кунда изчил мустаҳкамланиб бормоқда.

Ташрифнинг асосий тадбирлари Кўксарой қароргоҳида бўлиб ўтди. Олий мартабали меҳмон шарафига фахрий қоровул саф тортди. Шавкат Мирзиёев ва Режеп Таййип Эрдўғон шоҳсупага кўтарилдилар. Ўзбекистон ва Туркия давлат мадҳиялари янгради. Президентлар фахрий қоровул сафи олдидан ўтдилар.

Расмий кутиб олиш маросимидан сўнг Шавкат Мирзиёев ва Режеп Таййип Эрдўғон тор доирада учрашув ўтказди. Дўстона ва очиқлик руҳида ўтган мулоқотда Ўзбекистон билан Туркия ўртасидаги сиёсий, савдо-иқтисодий, инвестициявий, транспорт-коммуникация, илм-фан, маданият ва бошқа соҳалардаги ҳамкорликни ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди, минтақавий ва халқаро муаммолар юзасидан фикр алмашилди.

Президентимиз Туркия Президентини самимий қутлаб, мамлакатларимиз муносабатлари ривожида муҳим сиёсий воқеа бўлган ушбу ташриф ўзаро ишонч ва ҳурматга асосланган ҳамкорлигимиз изчил ривожланиб бораётганининг далолати эканини таъкидлади.

— Ўтган йил мамлакатларимиз ўртасидаги дўстона муносабатлар янги стратегик босқичга кўтарилди. Ўзаро саъй-ҳаракатлар туфайли товар айирбошлаш ҳажми сезиларли даражада ўсди. Имзоланган ҳужжатлар самарасида халқларимиз ўртасидаги борди-келди енгиллашди. Олий даражадаги навбатдаги музокаралар халқларимиз манфаатига хизмат қилаётган ушбу эзгу ишлар суръатини янада оширишига ишончим комил, — деди Шавкат Мирзиёев.

Режеп Таййип Эрдўғон давлатимиз раҳбарига таклиф учун миннатдорлик билдириб, мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорлик барча соҳаларда муттасил тараққий этаётганини мамнуният билан қайд этди.

— Туркия ва Ўзбекистон тарихи буюк, урф-одат ва анъаналари муштарак, энг яқин дўстлар сифатида танилган. Халқаро майдонда ҳам, ўзаро алоқаларда ҳам бир-бирини доимо қўллаб-қувватлайди. Бугунги музокаралар ушбу дўстлик ришталарини яна бир поғона юқорига олиб чиқишига ишонаман, — деди Режеп Таййип Эрдўғон.

Ўзбекистон ва Туркия ҳамкорлиги икки томон учун ҳам манфаатли. Мамлакатимизнинг бозори, тобора эркинлашаётган иқтисодиёти, қулай инвестициявий муҳити Туркияни қизиқтиради. Ушбу мамлакатнинг ривожланган саноати, транспорт коммуникациялари, денгиз йўллари, қишлоқ хўжалиги ва туризм салоҳияти Ўзбекистонга фойда келтиради.

Давлат раҳбарлари 2017 йил 14 май куни Пекинда ўтган "Бир макон, бир йўл" форуми, ўша йилнинг 10 сентябрь куни Остона шаҳрида бўлган Ислом ҳамкорлик ташкилотининг Фан ва технологиялар бўйича саммити доирасида музокаралар ўтказди. Шунингдек, сентябрь ойида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 72-сессияси доирасида учрашди.

Президентимизнинг 2017 йил октябрь ойида Туркияга давлат ташрифи икки томонлама дўстона муносабатларда янги даврни бошлаб берди. Ташриф давомида икки давлат раҳбарлари Ўзбекистон — Туркия ҳамкорлигининг мавжуд ҳолати ва истиқболларини батафсил муҳокама қилдилар. Имзоланган Қўшма баёнот ўзаро ҳамкорликни стратегик шериклик даражасига олиб чиқишда энг муҳим ҳужжат бўлди.

Президентлар мулоқотни икки мамлакат расмий делегациялари иштирокида давом эттирдилар.

Музокарада савдо, саноат, қишлоқ хўжалиги, транспорт, туризм, илм-фан ва бошқа соҳалардаги ҳамкорликни ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди.

Ўзаро савдо ҳажми ва унинг таркибини кенгайтириш бўйича ижобий ўзгаришлар алоҳида қайд этилди.

Туркия Ўзбекистоннинг муҳим савдо шерикларидан биридир. 2017 йилда давлатларимиз ўртасидаги товар айирбошлаш ҳажми 30 фоиз ортиб, 1,5 миллиард АҚШ долларини ташкил этди.

Шу йилнинг биринчи чорагида бу кўрсаткич 20 фоиз ўсиб, 400 миллион долларга етди. Яқин йилларда бу кўрсаткични 5 миллиард долларга етказиш бўйича аниқ тадбирлар юзасидан келишиб олинди.

Рангли металлар ва улардан тайёрланадиган буюмлар, мева-сабзавот маҳсулотлари, хизматлар, азот ўғитлари, нефтни қайта ишлашдан олинган маҳсулотлар мамлакатимизнинг Туркияга асосий экспорти бандларини ташкил этади. Ўз навбатида, мамлакатимиз пардоз-андоз буюмлари, турли механик ва электрон ускуналар, пластмасса ва улардан тайёрланадиган маҳсулотлар, тўқимачилик, кимё, фармацевтика маҳсулотлари, тери ошлаш ва бўяш воситаларини импорт қилади.

Ўзбекистон Туркия бозорига енгил саноат, кимё, металлургия, машинасозлик, электротехника, чарм-пойабзал ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари экспорт қилишни кенгайтиришга тайёр. Бу борада Истанбул шаҳрида очилган Ўзбек — Турк савдо уйи имкониятларидан кенг фойдаланиш мумкинлиги алоҳида қайд этилди.

Транспорт коммуникациялари ва транзит соҳасидаги ҳамкорликни мустаҳкамлашга ҳам алоҳида эътибор қаратилди.

Савдо-иқтисодий ҳамкорлик бўйича ҳукуматлараро комиссия ҳамда Ер усти юк ташувлари тўғрисидаги келишувларга мувофиқ тузилган Халқаро автомобиль ташувлари масалалари бўйича қўшма комиссия бу йўналишдаги алоқалар ривожига салмоқли ҳисса қўшмоқда.

Боку — Тбилиси — Карс темир йўли ўзаро савдо алоқалари учун улкан имкониятлар яратиши қайд этилди. Шу жиҳатдан транзит тарифларини янада мақбуллаштириш муҳимлиги таъкидланди.

Ўзбекистонда 1993 йилдан буён ваколатхонаси фаолият кўрсатаётган Туркия ҳамкорлик ва мувофиқлаштириш агентлиги (ТИКА) саъй-ҳаракатлари ҳам юқори баҳога лойиқдир. Ўтган давр мобайнида ушбу агентлик тиббиёт ва таълим муассасаларининг моддий-техника базасини модернизация қилиш, қишлоқ хўжалиги ҳамда кичик ва ўрта бизнесни ривожлантиришга йўналтирилган қатор лойиҳаларнинг ҳаётга татбиқ этилишида фаол қатнашди.

Музокараларда ҳали фойдаланилмаган имкониятлар кўплиги, ушбу ташриф икки мамлакат вазирлик ва идоралари, ишбилармон доиралари ўртасидаги алоқалар ривожига янги суръат бахш этиши таъкидланди.

Икки мамлакатда ҳам харидоргир бўлган юқори қўшимча қийматли маҳсулотларни етказиб бериш ва узоқ муддатли инвестициявий ҳамкорликни ривожлантириш орқали ўзаро савдо ҳажмини муттасил ошириб бориш ва диверсификация қилиш бўйича якдил фикр билдирилди.

Ўзбекистонда Туркиянинг етакчи компаниялари иштирокида қўшма инвестициявий лойиҳаларни амалга ошириш, энг аввало, эркин иқтисодий ва кичик саноат зоналарида минерал ва хом ашё ресурсларини чуқур қайта ишлаш асосида юқори қўшимча қийматли маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ташкил қилиш ишлари бундан кейин ҳам рағбатлантириб борилиши қайд этилди.

Туризм соҳасидаги ҳамкорликни жадаллаштиришда миллий авиакомпанияларимиз ўртасида шерикчилик муҳим ўрин тутади.

"Ўзбекистон ҳаво йўллари" Миллий авиакомпанияси томонидан ўтган йил октябрь ойидан бошлаб Самарқанд — Истанбул, жорий йилнинг мартидан бошлаб "Турк ҳаво йўллари" томонидан шу йўналиш бўйича тўғридан-тўғри авиақатновлар йўлга қўйилгани, халқларимиз ўртасидаги борди-келдининг соддалаштирилгани муҳим аҳамиятга эга экани алоҳида қайд этилди.

Ҳозирги вақтда авиақатновларни кенгайтириш мақсадида янги режа ва қўшма лойиҳалар ишлаб чиқилмоқда.

Мамлакатимизда туризм инфратузилмасини ривожлантириш борасидаги дастурлар доирасида турк инвестицияси иштирокида қўшма лойиҳаларни амалга ошириш масаласи ҳам музокаралар мавзуси бўлди.

Ўзбекистон ҳам, Туркия ҳам туризм соҳасида улкан имкониятларга эга. Бу салоҳиятдан тўла фойдаланиш, сайёҳлар алмашинувини ошириш улкан иқтисодий самара беради.

Яна бир муҳим йўналиш — Ўзбекистонда зиёрат туризмини ривожлантириш бўйича ҳам амалий фикр алмашувлар бўлиб ўтди.

Ўтказилган суҳбат ва музокаралар давомида Ўзбекистон халқаро ислом академияси, Имом Бухорий халқаро илмий-тадқиқот маркази, Ислом цивилизацияси маркази инфратузилмаларини ривожлантириш ва уларнинг фаолиятини шакллантиришда туркиялик қардошлар билан яқиндан ҳамкорлик қилишга келишиб олинди.

Бугунги кунда жадал ривожланиб бораётган маданий-гуманитар алоқалар ҳам Ўзбекистон — Туркия муносабатларининг ажралмас қисми ҳисобланади. 2016 йил июнь ойида Анқарада Ўзбекистон маданияти кунлари бўлиб ўтди. Турк санъат усталарининг Самарқандда ўтказиладиган "Шарқ тароналари" халқаро мусиқа фестивалида мунтазам иштирок этиши, Туркия давлат телерадиокомпанияси (ТРТ) Ўзбекистонда ўтказиладиган расмий тантаналарни хорижий мамлакатларга ретрансляция қилиши анъанага айланди.

Соғлиқни сақлаш ва тиббий таълим соҳаларида, етакчи тадқиқот марказлари ўртасида тажриба алмашиш ҳамда профессионал кадрлар тайёрлаш борасидаги ҳамкорлик ҳам муҳим аҳамиятга эга.

Мамлакатларимиз БМТ, Ислом ҳамкорлик ташкилоти каби халқаро тузилмалар доирасида ҳам самарали ҳамкорлик қилиб келмоқда. Минтақавий ва халқаро аҳамиятга молик масалалар бўйича томонларнинг позициялари бир-бирига ўхшаш ёки яқин.

Президентлар минтақавий ва халқаро даражада тинчлик, хавфсизлик ва барқарорликни мустаҳкамлаш истагида эканликларини таъкидлаб, кўп томонлама тузилмалар доирасида ўзаро манфаатли ҳамкорликни кенгайтиришга интилишларини билдирдилар. Хусусан, Афғонистонда тинчлик ва барқарорликка эришиш масаласида ҳам атрофлича фикрлашиб олинди.

— Бизнинг бу борадаги қатъий позициямизни яна бир бор таъкидлашни истардим: Афғонистонда тинчликка эришишнинг ягона йўли — марказий ҳукумат ва мамлакат ичидаги асосий сиёсий кучлар ўртасида олдиндан ҳеч қандай шарт қўймасдан, тўғридан-тўғри мулоқот олиб бориш зарур, — деди Шавкат Мирзиёев. — Албатта, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бу борада асосий воситачи ролини бажариши лозим.

Давлат раҳбарлари маърифий ва бағрикенг ислом динини тарғиб этиш, унинг асл инсонпарварлик моҳиятини бутун жаҳон жамоатчилигига етказиш борасида ҳамкорлик муҳим аҳамият касб этишини алоҳида таъкидладилар. Зеро, ислом дини доимо эзгулик ва тинчликка, асл инсоний фазилатларни асраб-авайлашга даъват этади.

Музокаралар якунида Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев ва Туркия Президенти Режеп Таййип Эрдўғон кенг кўламли стратегик ҳамкорлигимизни янги, янада юксак босқичга кўтаришга қаратилган, ўз мазмун-моҳияти билан катта аҳамиятга эга бўлган Қўшма баёнотни имзоладилар.

Ўзбекистон — Туркия ҳамкорлигининг ҳуқуқий асосларини янада мустаҳкамлаш мақсадида мамлакатларимиз ҳукуматлари, вазирлик ва идоралари ўртасида иқтисодиёт, савдо-сотиқ, транспорт-логистика, саноат, илм-фан, таълим, туризм ва бошқа соҳаларга доир 24 та ҳужжатга имзо чекилди.

Оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашувда Президент Шавкат Мирзиёев ва Президент Режеп Таййип Эрдўғон музокаралар ўзаро англашув ва ҳурмат руҳида ўтганини, имзоланган ҳужжатлар Ўзбекистон Республикаси билан Туркия Республикаси ўртасидаги узоқ истиқболли ҳамкорликни янада мустаҳкамлашга хизмат қилишини таъкидладилар.

— Музокаралар халқларимиз ўртасидаги азалий дўстлик ва қардошлик анъаналарига мос ҳолда, очиқ, сермазмун ва самарали бўлди. Ҳамкорлигимизнинг бугунги ҳолати холисона баҳоланиб, унинг устувор йўналишлари ва истиқболдаги вазифалари аниқ белгилаб олинди. Икки давлат раҳбарлари раислигида Стратегик шериклик олий кенгаши тузиш бўйича келишувга эришилди, — деди давлатимиз раҳбари.

Туркия Президенти музокаралар ўзаро англашув, манфаатдорлик ва ишонч руҳида ўтганини, Туркия ва Ўзбекистон ҳамкорлиги янада мустаҳкамланиб, стратегик даражага кўтарилганини таъкидлади. Кўлами ва аҳамияти катта бўлган келишувларга эришилганидан, Бухородаги муборак қадамжоларни зиёрат қилажагидан бахтиёр эканини билдирди.

Режеп Таййип Эрдўғон Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасига ташриф буюрди. Олий мартабали меҳмонга мамлакатимиз парламентида амалга оширилаётган ислоҳотлар ҳақида сўзлаб берилди. Туркия Президенти Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати аъзолари ва Қонунчилик палатаси депутатлари олдида нутқ сўзлади.

Куннинг иккинчи ярмида Туркия Президенти Мустақиллик майдонига ташриф буюрди. Олий мартабали меҳмон ҳурриятимиз, порлоқ истиқболимиз ва эзгу ниятларимиз рамзи бўлган Мустақиллик ва эзгулик монументи пойига гул қўйди.

Шундан сўнг Режеп Таййип Эрдўғон Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислом Каримов ҳайкали пойига гул қўйиб, Буюк Йўлбошчимиз хотирасига ҳурмат бажо келтирди.

Давлат раҳбарлари Шавкат Мирзиёев ва Режеп Таййип Эрдўғон "Ўзэкспомарказ"да ташкил этилган "Ўзбекистон — Туркия" ишбилармонлари бизнес форумида иштирок этдилар. Бизнес форуми доирасида умумий қиймати 3 миллиард долларга тенг 50 дан ортиқ янги инвестициявий қўшма лойиҳаларни амалга ошириш бўйича келишувларга эришилди.

Президентлар мамлакатларимиз ўртасидаги ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада ривожлантиришда бундай бизнес форумлари муҳим аҳамиятга эга эканини қайд этдилар.

Туркия Президенти Режеп Таййип Эрдўғоннинг мамлакатимизга давлат ташрифи давом этмоқда.

Зиёдулла ЖОНИБЕКОВ,
ЎзА мухбири.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати сурати.

ПРЕЗИДЕНТ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ ПХАНМУНЖОМДА КОРЕЯ ДАВЛАТЛАРИ ЎРТАСИДАГИ САММИТ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЎТГАНИ МУНОСАБАТИ БИЛАН КОРЕЯ РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ МУН ЧЖЭ ИНГА ТАБРИК ЙЎЛЛАДИ

Корея Республикаси Президенти Мун Чжэ Ин Жаноби Олийларига

Жаноби Олийлари!

Сизни 2018 йил 27 апрель куни корейс халқи тарихида том маънода унутилмас воқеага айланган Корея давлатлари ўртасидаги Пханмунжом саммитининг муваффақиятли ўтгани билан самимий қутлайман.

Бутун дунё ҳамжамиятининг диққат марказида бўлган ушбу учрашувда эришилган улкан натижага Сизнинг қатъий позициянгиз, Корея Республикаси ҳамда Корея Халқ Демократик Республикаси ўртасидаги муносабатларни яхшилаш, глобал хавфсизлик ва барқарорликни таъминлаш, шунингдек, минтақада ўзаро ишонч муҳитини мустаҳкамлашга қаратилган тинчликпарварлик сиёсатини амалга ошириш йўлидаги тинимсиз саъй-ҳаракатларингиз туфайли эришилди.

Музокаралар самимий ва дўстона муҳитда ўтгани, унинг якуни бўйича қабул қилинган, икки давлатни яқинлаштириш, сиёсий, савдо-иқтисодий ва маданий-гуманитар алоқаларни ривожлантириш юзасидан ғоят муҳим келишувларни мустаҳкамлаб берган Корея яриморолида тинчлик ва тараққиётга эришиш, уни бирлаштириш ҳақидаги Пханмунжом декларацияси Корея Республикаси ва КХДР ўртасида янги шериклик даври бошланганига умид ва ишонч уйғотмоқда.

Ўзбекистон Марказий Осиёда ядро қуролидан холи ҳудуд яратиш ташаббускори сифатида, ҳеч шубҳасиз, икки давлат ўртасидаги муносабатларни янада ривожлантириш ва минтақада интеграция жараёнларини илгари суришга хизмат қиладиган Корея яриморолидаги денуклеаризация жараёнини тўлиқ қўллаб-қувватлайди.

Сизнинг темир йўл ва автомобиль қатновини тиклаш тўғрисидаги ташаббусингизни алоҳида таъкидлашни истардим. Бу Корея яриморолининг бепоён Евросиё мамлакатлари, жумладан, Марказий Осиё билан ҳамкорлигини кенгайтириш, уни ягона логистика тизими ва жадал ривожланган савдо-иқтисодий алоқаларга эга бўлган минтақага айлантириш учун янги истиқболлар очади.

Муҳтарам жаноб Президент,

Ўзбекистон Республикаси Корея Республикасининг стратегик шериги сифатида корейс халқининг умумий тараққиёт ва фаровонликка қаратилган ўзаро яқинлашиш, Корея яриморолида барқарорлик ва хавфсизликни таъминлаш йўлидаги фаол амалий қадамларини бундан буён ҳам қатъий қўллаб-қувватлайди.

Ишончим комил, шундай ёруғ кунлар келади ва корейс халқининг бўлиниб кетган оилаларни бирлаштириш, алоқаларни тиклаш ҳақидаги кўп йиллик орзуси албатта амалга ошади, минтақада эса мустаҳкам тинчлик ва фаровонликка эришилади.

Сиз, қадрдон дўстим ва азиз биродаримга Корея давлатлари ўртасида ўтказилган саммитда эришилган, минтақа ва бутун дунёда вазиятни ижобий томонга ўзгартиришга, ҳеч шубҳасиз, тарихий таъсир кўрсатадиган келишувларни амалга оширишда мустаҳкам соғлиқ ва улкан муваффақиятлар тилайман.

Сиз билан Ўзбекистон заминида яна учрашишни сабрсизлик билан кутиб қоламан!

Чуқур ҳурмат-эҳтиром билан,

Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти

Туризм

Мавжуд салоҳиятдан янада самарали фойдаланилади

Ўзбекистон – Туркия. Кейинги йилларда икки қардош халқ ўртасидаги дўстлик ва ўзаро ишончга асосланган алоқалар тобора мустаҳкамланиб бораяпти. Бунда Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг ўтган йил октябрь ойида Туркия Республикасига давлат ташрифи доирасида эришилган келишувлар, икки давлат раҳбарларининг ўзаро мулоқотлари муҳим аҳамият касб этмоқда.

Туркия Республикаси Президенти Режеп Таййип Эрдўғоннинг мамлакатимизга давлат ташрифи эса ушбу алоқаларни янада жадаллаштиришга хизмат қилади.

Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси томонидан ўтказилган анжуманда туркиялик ишбилармон доира вакилларига юртимиз сайёҳлик салоҳияти хусусида батафсил маълумот берилди.

Бугунги кунда мамлакатларимиз ўртасида сайёҳлик борасидаги алоқалар ҳам ривожланиб бораётгани ана шу саъй-ҳаракатлар самарасидир.

Таъкидланганидек, Ўзбекистонда етти мингдан зиёд тарихий иншоотлар, 870 та туристик агентлик мавжуд. Ҳаво лайнерларимиз қирқдан зиёд давлатларга парвоз қилмоқда. Сайёҳлик инфратузилмаси такомиллаштирилаётгани, хориж давлатларига визасиз режим йўлга қўйилаётгани ёки виза олиш тартиби осонлаштирилаётгани сайёҳлар оқими кўпайишига туртки бермоқда.

Дилшод УЛУҒМУРОДОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

9 май — Хотира ва Қадрлаш куни

"Ер юзида жуда камдан-кам давлат ва миллат бундай юксак инсоний фазилатлар билан ғурурланиши мумкин. Вақт ўтган сари Шомаҳмудовлар оиласи кўрсатган бу қаҳрамонликнинг аҳамияти ва қадри тобора ошиб бормоқда".

Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти

Юксак меҳр-мурувват, оқибат ва бағрикенглик

бизга буюк аждодларимиздан мерос фазилатдир

Тарих — мактаб. Ўтмиш эса ибрат. Инсониятнинг минг йилликлар орасида топган ҳақиқатлари шундай! Бироқ қачонлардир одамзодни зор қақшатган, ёстиғини қуритган оғир мусибату кулфатлар, мислсиз талафоту йўқотишлар борки, улар туфайли ҳосил бўлган қалб жароҳатларининг асорати асрларни қаритса ҳам изсиз йўқолмайди.

XX аср башарият тақдирида Иккинчи жаҳон урушининг ўчмас асоратлари билан доғ қолдирди. Айниқса, олти йил давом этган даҳшатли қирғинбарот 50 миллиондан ортиқ кишиларнинг ҳаётига зомин бўлди. 90 миллиондан зиёд кишиларни ярадор ва майиб-мажруҳга айлантирди. Миллионлаб кексаларни, опа-сингилларни, энг ачинарлиси, мурғак болаларни ўз туғилган еридан узоқ-узоқларга кўчиб кетишга мажбур этди.

Тасаввур қилинг, вагонларда бомбалар ваҳмидан, ўлим хавфидан юраклари ҳаприққан кексалар, тирқишлардан жонсарак мўралаган кўзлар... Қалбларда ҳадик ва қўрқув...

XX асрнинг қабиҳ кучлари зулмига учраб, елкалари пир-пир учиб, "Биз энди нима қилайлик?" дея нажот истаган, қалбига кўзёшлар тош бўлиб санчилган, қўллари муштга айланган гуноҳсиз болалар...

Хўш, уларга ким паноҳ берди? Ким меҳр қучоғини очди?

— Бир майизни қирқ бўлиб еган халқмиз, — дейди Бекобод туманида истиқомат қилувчи меҳнат фахрийси Эргаш ота Рўзибоев. — Бағрикенглик, инсонпарварлик қон-қонимизга сингиб кетган. Болалигимиз уруш йилларига тўғри келди. Эсимда, шаҳару қишлоқларга олис ўлкалардан мажбурий эвакуация қилинган болалар пешма-пеш олиб келинарди. Улар орасида ҳатто ҳали эс-ҳушини таниб улгурмаган болакайлар ҳам бор эди. Ана шундай мураккаб ҳамда оғир шароитда халқимиз уларни ўз қанотига олди. Оталик, оналик муҳаббатини дариғ тутмади. Буни таърифлашга тил ожиз. Силаи раҳм, шафқат, ҳиммат, эъзозу эътибор, бағрикенгликнинг қиёси йўқ китоби, ёдгорлиги, бебаҳо хазинаси бу. Яна нима деб атай? Буни ҳис қилиш, юракдан ўтказиш керак ахир...

Энг улуғ Ота ва энг улуғ Она

Ўзбек шеъриятининг йирик вакили Ғафур Ғулом машҳур "Сен етим эмассан" шеърини битганида ҳали қирқ ёшга ҳам тўлмаган эди. Қисқа ва сермазмун сатрлар орасига жо этилган мазмун-моҳиятда эса нуроний донишманднинг меҳрибон қиёфаси балқиб турарди. Барчанинг тилидан тушмай ёд бўлиб кетган бу беқиёс шеърий асарда шоир уруш авжига чиққан, бомбалар ёғилиб турган ҳудудлардан юртимизга нажот излаб келган юз минглаб жажжи болакайларни парваришига олган ўзбек халқининг бағрикенглигини ҳаққоний гавдалантира олган эди. Айтишларича, бир кечада ёзилган бу шеърни эртаси куни муаллиф радио орқали ўқиганда наинки Ўзбекистон, балки Марказий Осиё халқларининг ҳам қалбини ларзага солган экан...

Чучима жигарим,
Ўз уйингдасан,
Бу ерда
на ғурбат, на офат, на ғам.
Бунда бор:
ҳарорат, муҳаббат, шафқат
Ва меҳнат нонини кўрамиз баҳам,
Сен етим эмассан,
Ухла жигарим.

Бу шеър ўзбек халқининг инсонийлик фазилатларини шу қадар мужассам эта олганки, барҳаёт шоирнинг овози ҳар гал янграганида, одамлар "Сен етим эмассан"ни кутиб нафасларини ичга ютишарди ўша пайт.

Ўша қақшатқич уруш даврида ватандошларимиздан қай бири икки, яна кимдир уч нафар болани қарамоғига олгани, уларга мураббийлик қилгани ҳақида тарихий маълумотлар жуда кўп. Хусусан, тошкентлик Шомаҳмудовлар оиласи 14 нафар, каттақўрғонлик Самадовлар оиласи 12, бухоролик Жўраев ҳамда Ашурхўжаевлар оиласи 8 нафар фронтда ота-онасидан ажраб, қаровсиз қолган етим гўдакларни оқ ювиб, оқ тарашди. Ўзбек халқининг азалий қадриятлари ана шу лаҳзаларда яққол намоён бўлди. Меҳр-муҳаббат туйғулари жўш урди. Эзгуликнинг ёвузлик устидан ғалабаси муқаррарлиги ҳақидаги азалий ўгитлар уларнинг иродасини мустаҳкамлаб, эртанги кунга ишонч билан қарашга ўргатди. Шу тариқа минг-минглаб турли миллатлар болалари бошларига дўппи кийиб, ўзбек тилида "нон", "ота", "она", "ака", "ука" каби оддий, аммо мазмунида ҳаёт акс этган сўзларни ўрганишди. Заводларда тутинган ота-оналари ёнида туриб меҳнат қилишди. Юртимиздаги саноат корхоналарида уларнинг жажжи қўлчаларининг излари қолганини бугун ҳеч ким инкор этолмайди. Ўзи емай, ўзи ичмай бу мурғакларга меҳр кўрсатган ўзбек халқимизнинг матонати, чинакам қаҳрамонлик ифодаси эди бу...

Таниқли адиб Раҳмат Файзий тошкентлик Шомаҳмудовлар оиласининг ўшандаги матонати ҳақида "Ҳазрати инсон" деб номланган роман ёзди. Бу асар урушдан кейинги йилларда ҳам китобхонлар қўлидан тушмай, ёшларни оталар жасорати, уларнинг инсоний фазилатларидан ибрат олиб яшашга ўргатиб келди. Ўзбекистон халқ артисти, таниқли кинорежиссёр Шуҳрат Аббосов мазкур асар асосида ишлаган бадиий фильмни эса "Сен етим эмассан" деб номлади. Халқимизни эзгулик йўлида тарбиялашга интилган ўзбек ижодкорларининг асарларидаги юксак туйғулар бугунги кунда ҳам ёшлар учун ибрат намунаси бўла олади. Бу фильмда ўзбек халқининг нақадар болажон ва тантилиги, бағрикенг ҳамда олижаноблиги, меҳридарё ва инсонпарварлиги таъсирчан сюжет ҳамда ҳаётий лавҳалар асосида очиб берилган. Қолаверса, ҳақли савол туғилади: ўта оғир ва машаққатли йиллардан ҳикоя қилувчи ана шу бетакрор асарлар нима учун бу қадар довруқ қозонди? Нега уларни ўқиганимизда, томоша қилганимизда ёхуд эшитганимизда ҳар гал қорачиқларимиз намланади? Нима учун шундай меҳр-мурувватли халқ фарзандлари эканлигимиздан фахрланиб кетамиз, ғуруримиз ошади?

— Уруш йиллари Ўзбекистонга бир миллионга яқин кишилар паноҳ истаб келган, — дейди тарих фанлари номзоди, доцент Наргиза Ҳидирова. — Уларнинг 200 мингдан зиёди болалар эди. Юзлаб ўзбек оилалари украиналик, беларуслик ҳамда россиялик турли миллатга мансуб болаларни ўз боласидай суйиб алқади. Меҳр берди, бошпана, озиқ-овқат, кийим-кечак билан таъминлади.

Биласиз, уруш даври воқеа-ҳодисаларини тарих саҳифаларига муҳрлаш, халқ руҳини кўтарувчи асарлар яратиш мақсадида олиму уламолар, шоиру ёзувчиларнинг аксарияти фронт ортида ўз фаолиятларини давом эттиришарди. Ана шулардан бир гуруҳи Тошкентда яшаб, ижод қилишган. Улар орасида дунёга машҳур рус шоираси Анна Ахматова ҳам бор эди. Унинг қайдларида ҳар қандай юракни титроққа солиш қудратига эга қуйидаги самимий дил сўзлари учрайди:

"Миллий қадриятгина одамларни буюк дўстлик сари чорлаб, қалб ва тафаккурга садоқат ва жасорат туйғусини ҳадя этади, одамийликни улуғлашга имкон яратади. Инсонпарварликнинг юксак даражаси Шоаҳмад ва Баҳри аяларнинг қонимасмиди? Дунё остин-устун бўлаётган бир паллада шу қадар меҳрга зор норасидани яхши инсонлар қилиб етиштира олган бу икки зотни энг улуғ Ота ва энг улуғ Она дегимиз келмайдими?!"

Хўш, ана шундай улуғлик мақомига эришган волидаю муҳтарама ҳамда падари бузрукворни нақадар қадрлаш керак? Уларнинг тарих олдидаги буюк хизмати, жасорату матонатини қанчалик эътироф этиш лозим?

Менинг Ватаним — шу ер!

Дарҳақиқат, Шомаҳмудовлар инсонпарварликнинг юксак намунасини кўрсатган оила сифатида тарихда қолди. Тошкентлик темирчи Шоаҳмад ота ва унинг рафиқаси Баҳри ая рус, украин, татар, молдаван, чуваш, яҳудий, қозоқ миллатига мансуб 14 ўғил-қизни кўз қароғида авайлаб улғайтиришди.

Бу оилада камол топган қизлардан бири — Холида опа (асли исми Ольга) айни пайтда пойтахтимизнинг Жарариқ маҳалласида истиқомат қилади. 82 ёшни қоралаган онахон ўзбек тилида бурро-бурро сўзлашади. Уруш йилларини юраги энтикиб ёдга олади.

— Адамлар, ойимларнинг ҳаёти ўзи биз учун катта мактаб эди, — дея ота-онасини юксак соғинч, кўзда ёш билан хотирлайди Холида опа. — У маҳалларда бир кишининг нон топиб ейиши ҳам қийин эди. Адамлар темирчилик қилиб топиб келганларини ўзлари емасалар ҳам, оғзимизга тутишга ҳаракат қилардилар. Кийим-кечак, пойабзал ҳам йўқ эди. Шунинг учун у кишининг эски чопонлари, бир-биримизнинг йиртилиб тугаёзган кийимларимиз ҳам ташлаб юборилмасди. Ямоқ-ясқоқ қилиб, тикиб-чатиб, онам улардан кийса бўладиган кийимлар тикар эдилар.

Холида опа давлатимиз раҳбари ташаббуси билан Шомаҳмудовлар оиласига қўйилган ҳайкал пойтахтимиздаги марказий майдонлардан бирига ўрнатилаётганидан беҳад мамнун.

— Бу ҳайкал ўз жойига қайтарилганини эшитганимдан кейин тушимга ойим кирдилар. Бошларига оппоқ рўмол ўраб олган, кийимлари озода, лабларида табассум бор эди. Нимадир демоқчи бўлаётганларида уйғониб кетдим... Анча вақт ўзимга келолмай ўтирдим. Назаримда, ойимнинг руҳлари шод бўлди...

Президентимиз Шавкат Мирзиёев Иккинчи жаҳон уруши йилларида юксак меҳр-мурувват ва оқибат кўрсатган ана шу оиланинг жасоратини алоҳида қайд этиб ўтар экан, "Ер юзида жуда камдан-кам давлат ва миллат бундай юксак инсоний фазилатлар билан ғурурланиши мумкин. Вақт ўтган сари Шомаҳмудовлар оиласи кўрсатган бу қаҳрамонликнинг аҳамияти ва қадри тобора ошиб бормоқда", дея алоҳида таъкидлади. Шунингдек, "Тарихий ҳақиқатни қарор топтириш, халқимизнинг эзгу фазилат ва қадриятларини абадийлаштириш учун, Шомаҳмудовлар оиласига бағишланган, "Халқлар дўстлиги" деб номланган ёдгорлик ансамблини пойтахтимиз марказидаги майдонга қайтарсак, адолатли бўларди", дея қайд этиб ўтди.

Айни кунларда пойтахтимиз марказидаги майдонда иш қизғин. Бу ерда минглаб ишчи-мутахассислар кечаю кундуз бунёдкорлик ҳамда ободонлаштириш ишлари билан банд. Ҳадемай, бу ерда букилмас ирода ва жасорат намунасини кўрсатган Шомаҳмудовларга бағишланган монументнинг қад ростлаши, яъни инсон меҳрига қўйиладиган ёдгорлик уларга ғайрат-шижоат бахш этаётган бўлса, не ажаб!

— Урушдан кейин акам қидириб келиб, олиб кетмоқчи бўлганди, — Холида опанинг чеҳраси ёришади. — Мен кўнмадим. Чунки менинг Ватаним — шу ер! Ўзбекистонда меҳр-оқибат кўрдим, меҳрибон инсонларимни, бахтимни топдим. Ахир бундай юрт яна қаерда бор?!

"Халқлар дўстлиги" ёдгорлик ансамбли нафақат тутинган ота-онам, балки ўзбек халқига, унинг меҳрига, буюклигига қўйилган ёдгорликдир. Шундай экан, унинг шаҳримиз марказида, халқимиз кўз ўнгида туришига нима етсин?!

Узилган бир киприк абад йўқолмас

Ғиждувон шаҳрида яшовчи Ҳакима Бекмурзина 91 ёшда. Мабодо "уруш" деган сўз қулоғига чалинса, онахон бир сесканиб тушади. Вужудига титроқ киради. Уруш даҳшатларини эслаб, тунлари ухлолмай чиқади.

Дарҳақиқат, Иккинчи жаҳон уруши балоси нафақат йигитлар, балки гулдек қиз-жувонларни ҳам ўз гирдобига тортди. Уларни ота-оналари, туғилган гўшалари бағридан худди киприк мисоли узиб олди.

Россиянинг Мордова ўлкасида туғилган Ҳакима 1942 йилнинг баҳорида кўнгилли тарзда фронтга отланди. Алоқа ротасида хизмат қила бошлади. Аммо унинг вазифаси телеграф олдида ўтириш билан чекланиб қолмаганди. Ярадорларни от-араваларга, машиналарга юклаш, уларни тиббий қисмга жўнатиш каби юмушлар худди у каби кўплаб қизлар зиммасида эди. Ўспирин қизнинг кўз ўнгида оғир ярадор бўлганларнинг жони узилар, бадани куйиб, вужуди ўтдек ёнаётган аскарларнинг нажот билан боққан кўзларини, вайронага айланган шаҳару қишлоқларни кўриш азоб эди.

Ниҳоят, қирғинбарот уруш тугади. Ота-онасидан ҳам ажралиб, ёлғиз қолган Ҳакима нима қиларини билмай қолди. Шунда уч-тўрт дугона маслаҳатлашиб, Ўзбекистонга борадиган бўлишди.

— Ўшанда ҳамма жойда очарчилик, қаҳатчилик ҳукм сурарди, — дея эслайди Ҳакима Бекмурзина. — Аммо ўзбеклар жуда бағрикенг, меҳр-оқибатли халқ экан. Бизга бошпана беришди. Топганларини баҳам кўришди. Билмаганларимизни ўргатишди. Мен ҳали-ҳануз ўзбекларнинг бу яхшиликларини миннатдорлик билан эслайман. Ўзимни ҳам шу юртнинг фарзанди, деб биламан...

Буни қарангки, Ҳакима ўз бахтини ҳам шу ердан, аниқроғи, Ғиждувондан топди. Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси Содиқ Ҳикматов билан турмуш қурди. Икковлон ҳалол меҳнат қилиб, ували-жували бўлишди. Ҳакима бувининг беш фарзанди, ўттиздан зиёд невараю эваралари бор. Уларнинг меҳрибонликларини кўрган онахоннинг қўли доим дуода.

Айтмоқчи, ҳозир Ғиждувонда ўн нафар Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси ҳаёт. Улар давлатимиз ва халқимизнинг эъзозида.

Бахтли ҳаёт кечиришнинг энг асосий омили, бу — тинчлик. Ахир шундоққина остонаси олдида ўқ овози эшитилиб турса, кўча ҳатлаб чиққан каттаю кичик милтиққа нишон бўлса, ким ҳам ўз уйида хотиржам ухлай оларди?! Ёки бир бурда нон, бир қултум сувга зориқиб яшайдиганлар йўқми бугун дунёда?! Тошқинлар, зилзилаю тўфонлар туфайли ёстиғи қуриб кетаётган минг-минглаб оилаларчи? Хўш, шуларни кўриб, билиб, нега юртимиздаги осудалик, тўқлик-фаровонлик, Истиқлолимизни кўз қорачиғидек асраб-авайламаслигимиз керак?!

Бу йил дориламон кунларда Хотира ва Қадрлаш кунини кутиб олаётган юртдошларимиз кўнглидан ана шундай ўйлар кечаётганига шак-шубҳа йўқ.

— Оиламиз уруш йилларида Одесса шаҳридан кўчиб келган, — дейди Навоий шаҳрида истиқомат қилувчи Владимир Полетаев. — Отам ўша даврларда ўзбек оилалари серфарзандлигига қарамай, эвакуация қилинганлар учун уйларининг тўридан жой беришгани, топган-тутганларини ҳиммат билан ўртага қўйишгани, асосийси, одам зотига миллатидан, динидан қатъи назар, Ҳазрати инсон деб қарашлари хусусида кўп сўзларди. Ҳамиша "Биз бу заминдан, бу халқдан бир умр миннатдор бўлишимиз керак", деб уқтирарди. Шу сабабли оиламиз билан Ўзбекистонни Ватанимиз дея қабул қилганмиз. Унинг тараққиётига ҳисса қўшиш учун астойдил меҳнат қилиб келаяпмиз.

— Бу йилги байрам ҳаётимизда янада ёрқин из қолдираяпти, — дейди Чуст туманидаги Варзик қишлоғида яшовчи Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси Умаржон ота Жўраев. — Давлатимиз раҳбари томонидан яратилган имкониятдан фойдаланиб, Ялтанинг машҳур сиҳатгоҳига отланиб турибман. Яқин вақт ичида ўғлим Самижон билан йўлга чиқамиз. Бошқа кўплаб фронтчилар қатори бекиёс эътибордан дилим яйрайди, умримга умр қўшилаяпти.

Тўқсон уч ёшдаман. Ҳаёт йўлимни ёдга олар эканман, халқимиз бошига кулфат солган уруш умрим баҳорини зимистонга айлантиргани кинотасмасидек бирма-бир кўз олдимдан ўтади. Ўн саккиз ёшимда фронтга отланган куним онажоним "Насибанг узилмасин", дея нон тишлатгани кечагидек эсимда. Умрим бор экан, икки оёғим ногирон бўлса-да, туғилган ошёнимга қайтдим. Урушда кўп нарсани йўқотдик. Бироқ бир нарса таскин беради: биз инсоният озодлиги учун, фашизм деган балони Ер юзидан супуриб ташлаш учун жонимизни тикдик. Ғалаба эса осонликча қўлга киритилмагани барчага аён. Ярим миллион нафардан зиёд юртдошларимизнинг қутлуғ қони, жанглардан соғ-носоғ қайтган инсонлар фидойилиги унда мужассам. Бугун саккиз фарзандим, юзга яқин невара-чевараларим атрофимда парвона. Яхши инсонлар ардоғида давлатимиз ғамхўрлигини ҳис қилиб яшаяпман. Байрам арафасида Президентимиз томонидан моддий, маънавий рағбатлантирилишимиз қалбимизни янада чароғон этди. Уруш балою қазо. Ҳеч қачон бошқа ёпирилмасин. Тинчлик-омонлигимизга, бахту иқболимизга кўз тегмасин.

Шу ўринда уруш даврининг нимагадир кўп тилга олинмайдиган, мазмунида улкан меҳнат, фидойилик, матонат ва ирода акс этган рақамларига мурожаат қилайлик. Ўша йиллари Ўзбекистон аҳолиси томонидан мудофаа жамғармасига 649,9 миллион сўм нақд пул, 4 миллиард 226 миллион сўмлик заём, 52,9 килограмм олтин ҳамда кумуш топширилган. Фронтга 7 миллион 518 минг 800 та гимнастёрка, 2 миллион 636 минг 700 та пахталик, 2 миллион 221 минг 200 та этик ва кўнжли ботинка юборилган. Енгил саноат корхоналари томонидан 246 миллион сўмликдан зиёд турли маҳсулотлар, шунингдек, 1 миллион 282 минг тонна ғалла, 482 минг тонна картошка ҳамда сабзавот, 1000 тонна полиз маҳсулотлари, қуруқ ва ҳўл мевалар жўнатилган.

Аслида бу мисолларимиз, фикр-мушоҳадаларимиз бутун дунёга маълум. Шундай бўлса-да, "Мозийга қайтиб иш кўрмоқ хайрли", деганларидек, ота-боболаримизнинг қадри асрларга татигулик, таъбир жоиз бўлса, ўзбек халқига хос тенги йўқ меҳр-оқибатнинг буюк қиссасидан айрим лавҳаларни яна бир бор эътиборингизга ҳавола этдик. Бугун улуғ айём арафасида Ўзбекистонда эзгу ҳамда савоб ишларга қўл урилмоқда. Зеро, уларнинг мазмун-моҳияти, қисқача айтганда, мангуликка дахлдордир!

Фаррух БЎТАЕВ.

Ҳасан ПАЙДОЕВ олган суратлар.

Фашизмнинг тор-мор қилинишида, айниқса, Ўзбекистонда уруш йилларида ишлаб чиқарилган қурол-аслаҳалар катта аҳамият касб этгани алоҳида эътиборга молик.

Далилларга кўра:

2100 та самолёт,
17342 та самолёт мотори,
17100 та миномёт,
60000 та ҳарбий кимёвий анжом,
1 миллион дона граната,
3 миллиондан ортиқ радиолампалар,
27000 та танкка қарши отадиган замбарак қисми,
2 миллион 318 минг дона авиация бомбаси,
22 миллион дона мина,
560000 дона снаряд,
5 та бронепоезд,
2200 та кўчма ошхона

қўшинларга етказиб берилган.

Бухоро вилояти:

ИНВЕСТИЦИЯ — ТАРАҚҚИЁТНИНГ МУҲИМ ОМИЛИ

Президентимиз Шавкат Мирзиёев бошчилигида юртимизда амалга оширилаётган кенг кўламли ислоҳотлар, улкан бунёдкорликлар, тадбиркорликнинг равнақ топиши, янги иш ўринлари яратилаётгани, ёшларнинг таълим-тарбиясига алоҳида эътибор, аҳоли учун арзон уй-жойлар қурилаётгани — буларнинг барчаси одамларнинг ўз ҳаётидан рози бўлиб яшашига хизмат қилмоқда. Шуларга мос ҳолда турли давлатлар билан ижтимоий-иқтисодий, маданий жабҳалардаги ҳамкорликнинг мустаҳкамланаётгани ҳам жаҳон ҳамжамияти эътирофига сазовор бўлаётир.

Интилиш

Давлатимиз раҳбари шу йилнинг 16-17 февраль кунлари вилоятимизга ташрифи чоғида инвесторларни жалб қилиш, йирик лойиҳаларни амалга ошириш орқали янги иш ўринлари яратиш ҳамда экспортбоп маҳсулотлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш юзасидан зарур топшириқлар берган эди. Шу мақсадда вилоятимиз делегацияси Жанубий Корея ва Хитой Халқ Республикасида хизмат сафарида бўлди. Мамлакатимизнинг ҳар иккала давлатдаги элчихоналари ҳамкорлигида бир қатор учрашувлар ўтказдик, музокаралар олиб бордик. Жумладан, Корея Республикаси Миллий Ассамблеяси Спикери ўринбосари Шим Же Чоль, Инчхон шаҳри вице-мэри Чо Дрнгам, Пхочхон шаҳри мэри Ким Жонг Чон бошчилигидаги расмий доира вакиллари билан учрашувларда Бухорога Корея инвесторлари гуруҳларининг ташрифини ташкил этиш, вилоятга инвестициялар киритиш бўйича икки томонлама ҳамкорликни йўлга қўйиш масалалари кўриб чиқилди.

Делегациямиз Сеул, Инчхон ҳамда Пхочхон шаҳарларида бўлиб, саноат ҳудудлари, ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш ташкилотлари фаолиятини ўрганди. Хусусан, Инчхон эркин иқтисодий зонаси фаолияти бизда катта таассурот қолдирди. Ушбу ҳудудда 15 йил давомида йирик ишлаб чиқариш ҳамда хизмат кўрсатиш объектлари, тураржойлар, дам олиш масканлари ва миллий парклар ҳамда меҳмонхоналар барпо қилинган. Натижада 250 мингта иш ўрни яратилган. Бу ерда 2023 йилгача иш ўрнини 500 мингтага етказиш бўйича амалий ишлар олиб борилаётгани, айниқса, эътиборлидир.

Мазкур тажриба ва бошқариш тизимини "Ғиждувон" эркин иқтисодий зонасига татбиқ этиш фойдали бўлур эди. Шуни назарда тутиб, бу ишга Жанубий кореялик мутахассисларни жалб этиш юзасидан ҳамкорлик меморандумини имзолашга келишиб олдик.

"Erae Cs limited" компанияси томонидан ташкил қилинган уюшмага аъзо қатор корхоналардаги иш жараёни билан ҳам танишдик. Бу корхоналарда металл конструкциялар, плёнка, иссиқ ҳамда совуқдан сақлаш пардалари, вентиляция, двигателлар ва пластик қувурлар ишлаб чиқарилади. Уюшмадаги музокаралар ҳам самарали кечди. Жорий йилда 14,4 миллион АҚШ доллари миқдорида инвестиция киритиш орқали вилоятимизда иссиқхоналар, шу жумладан, гидропоника усулидаги иссиқхоналарни барпо этиш учун зарур металл конструкциялар, томчилатиб суғориш, иситиш ҳамда совитиш жиҳозлари, плёнкалар ва бошқа асбоб-ускуналарни ишлаб чиқариш лойиҳасини амалга ошириш юзасидан бир фикрга келинди.

Инчхон шаҳридаги "Korea medical foundation Sangwon Clinic Himchan" клиникаси — йирик шифо масканларидан бири. Унинг мамлакат бўйича 8 та касалхонаси бор. Бу ерда 2 минг нафардан зиёд малакали тиббиёт ходимлари фаолият кўрсатмоқда. Биз шу муассаса билан Бухорода замонавий клиника барпо қилиш юзасидан шартнома имзоладик. Унга кўра, 6 миллион АҚШ доллари миқдорида тўғридан-тўғри инвестиция жалб этилади. Лойиҳа шу йилнинг охирига қадар амалга оширилади.

Сафар давомида, шунингдек, Пхочхон шаҳридаги "Myung Sung Placon Ltd." компанияси фаолияти атрофлича ўрганилди. Бу корхона Ўзбекистонда 400 гектардан зиёд майдонда иссиқхона барпо қилган. Металл конструкциялар, плёнка, қувур ҳамда бошқа жиҳозлар ишлаб чиқарувчи ушбу компания билан ҳам келишувга эришилди. У Бухорода ўз маҳсулотларини тайёрлашни йўлга қўяди.

Хитой Халқ Республикасига қилган сафаримиз ҳам самарали кечди. Аввало, Хэнань провинцияси ҳукумати вице-губернатори Хэ Дзиньпин билан учрашдик. Шу ҳудуддаги бир қатор йирик компаниялар фаолияти ўрганилди. Жумладан, "Henan Wanbang Preferred Suppiy Chain Management Co. Ltd" компанияси томонидан барпо этилган боғлар, табиий иссиқлик асосида фаолият кўрсатадиган оддий ва юқори технологияли иссиқхоналар, уларда етиштирилган маҳсулотларни тайёрлаш ҳамда сотиш бўйича ташкил қилинган логистик марказлар фаолияти диққатимизни тортди. Мазкур компания билан 5 миллион АҚШ доллари миқдорида тўғридан-тўғри инвестиция киритиш орқали Пешку туманида замонавий боғлар ва иссиқхоналар бунёд этиш юзасидан келишиб олинди.

"Henan Suda Electric Vehicle Technology CO. Ltd" компанияси билан эса вилоятимизда меҳмонхона, туристлар дам олиш масканларини барпо қилиш, Пешку туманида муқобил энергия олиш ускуналарини ишлаб чиқариш лойиҳасини амалга оширишга оид меморандум имзоланди. Унга кўра, компания туманимизда шу мақсадларга 10 миллион АҚШ доллари миқдорида инвестиция йўналтиради.

"Xin Yuanxin Agriculture Technology CO. Ltd" компанияси билан Когон туманида гидропоника усулида ҳамда аҳоли хонадонларида (уй меҳнатини ташкил этиш орқали) кўкатлар етиштириш ва уни қайта ишлаш бўйича 2,5 миллион АҚШ доллари миқдоридаги лойиҳани амалга ошириш юзасидан битим имзоланди.

"Xinge home textile" компанияси истагига кўра, "Бухоро бриллиант силк" билан қўшма корхона ташкил қилинадиган бўлди. Бунда хитойлик ҳамкорлар 27 миллион АҚШ доллари миқдорида сармоя киритиб, илғор бўяш технологияларини ишга туширишади. "Yushuo Green house LLC" компанияси эса Бухородаги "Агротрейд" ҳамда "Бухоро ипак йўли Гранд туризм" масъулияти чекланган жамиятлари билан ҳамкорликда Пешку туманида дастлаб 15 гектар майдонда замонавий иссиқхона, жумладан, гидропоника усулидаги иссиқхона барпо этадиган бўлди.

Хитойнинг "Fortuna LLC" ва Бухородаги "Аҳоли транс" масъулияти чекланган жамияти томонидан эса 10 гектар ерда замонавий иссиқхона ва иссиқхона хўжалиги учун жиҳозлар ишлаб чиқаришга йўналтирилган лойиҳа амалга оширилади.

Сафар давомида Хэнань провинциясида ўзаро ҳамкорликда бизнес форуми ўтказилди. Унда вилоятимизга инвестицияларни жалб қилиш имкониятлари, мавжуд ресурс, хорижий сармоядорларга яратилган қулайлик ҳамда имтиёзлар бўйича тақдимот ўтказилди, ўндан зиёд йирик компаниялар вакиллари билан юзма-юз мулоқот уюштирилди.

Делегациямиз аъзолари сафар давомида ободонлаштириш, қурилиш ишлари, инфратузилма объектлари фаолияти, илғор тажрибалар билан яқиндан танишиш имконига эга бўлди. Уларни вилоятда қўллаш бўйича ўзимизга аниқ вазифаларни белгилаб олдик. Ички ресурсларимиздан кўплаб соҳаларда фойдаланиш имкониятлари мавжудлигига ишонч ҳосил қилдик.

Умуман, ҳар икки давлатдаги музокаралар якунига кўра, Корея Республикасининг Ўзбекистонга инвестиция киритиш истагини билдирган 60 дан ортиқ компаниялари ва Хитойнинг 50 дан зиёд бизнес соҳаси вакиллари вилоятимизга келишларини билдиришди. Яқинда Жанубий кореялик ва хитойлик бир гуруҳ тадбиркорлар вилоятимизга ташриф буюришди. Ўзаро ҳамкорлик юзасидан амалий ҳаракатлар бошлаб юборилди.

Президентимиз кўрсатмаларига мувофиқ, республикамиз вилоятлари ҳамда хорижий давлатларнинг провинция ва шаҳарлари билан биринчи марта амалга оширилган тўғридан-тўғри учрашиш, музокаралар олиб бориш, шартномалар тузиш, тажриба алмашиш ҳамда инвестицияларни жалб этиш бўйича меморандумлар имзолашга муваффақ бўлганимиз, албатта, ўзининг амалий натижасини беради.

Ўктам БАРНОЕВ,
Бухоро вилояти ҳокими.

Тадбир

Тошкент вилоятида амалга оширилган чора-тадбирлар натижасида ҳудуд бўйича жиноятчилик камайишига эришилган бўлса-да, айрим туман ва шаҳарларда бунинг акси. Айниқса, вояга етмаганлар, аёллар иштирокидаги жиноятлар камаймаяпти. Бошқа бир туман ҳамда шаҳарларда эса қотиллик, қасддан оғир тан жароҳати етказиш, босқинчилик, ўғрилик, фирибгарлик билан боғлиқ жиноятлар сони ошган.

Аёллар ва вояга етмаганлар жиноятчилиги муҳокама қилинди

Нурафшон шаҳрида ўтказилган Ҳудудларда жиноятчиликнинг барвақт олдини олиш ва ҳуқуқбузарликка қарши курашиш Республика комиссияси ҳамда халқ депутатлари Тошкент вилояти Кенгаши қўшма йиғилишида шулар хусусида атрофлича сўз юритилди.

Вилоятда 2017 йилда ва 2018 йилнинг январь — март ойларида бу борада муайян ишлар амалга оширилган. Хусусан, жиноятлар ортган маҳаллаларда ижтимоий-криминоген вазият, бундай ҳолатларнинг содир этилиш сабаблари таҳлили асосида жиноятчиликнинг барвақт олдини олиш ҳамда ҳуқуқбузарлик профилактикаси бўйича шаҳар-туман ва маҳаллалар кесимида "Йўл харита"си ишлаб чиқилган. Аммо айрим жойларда вазият ҳамон ўзгаргани йўқ.

Шундан келиб чиқиб, йиғилишда ишчи гуруҳ фаолияти жиддий танқид қилинди. Ҳуқуқ-тартибот органлари, давлат ҳамда нодавлат ташкилотларининг жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликка қарши курашиш фаолиятида қатор хато ҳамда камчиликларга йўл қўйилгани кўрсатиб ўтилди. Баъзи шаҳар ва туманлар ички ишлар органларининг жиноят-қидирув фаолияти талаб даражасида эмас. Шу масалада вилоят секторлари раҳбарлари ҳисоботлари тингланди. Камчиликларни бартараф этиш юзасидан кўрсатмалар берилди.

Йиғилишда кўрилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Видеоселектор йиғилишида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Раиси Н. Йўлдошев, вилоят ҳокими Г. Ибрагимов иштирок этди.

Раҳматилла ШЕРАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Қонун кучга кирди

Судларда ошкоралик ва холислик тамойили мустаҳкамланди

Мамлакатимизда, айниқса, ўтган бир йилда суд ҳокимиятининг чинакам мустақиллигини таъминлаш бўйича кенг кўламли ишлар амалга оширилди. Президентимизнинг Олий Мажлисга Мурожаатномасида суд-ҳуқуқ тизимини янада ислоҳ қилиш, пировардида қонун устуворлигини таъминлашга доир устувор йўналишлар белгилаб берилди.

Давлатимиз раҳбари томонидан жорий йил 18 апрелда имзоланган "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Қонун Мурожаатномада белгиланган вазифаларнинг босқичма-босқич амалга оширилаётганини кўрсатади. Жиноят, Жиноят-процессуал ҳамда Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексларга киритилган ўзгартиш ва қўшимчалар, энг аввало, одил судловни таъминлашга қаратилгани билан аҳамиятлидир.

Жумладан, Ўзбекистон Республикаси Жиноят-процессуал кодексининг 114-моддаси тегишли шахслар, яъни, гувоҳ ҳамда жабрланувчи узрли сабабларга кўра судга келмаган тақдирда, суднинг ташаббуси билан ёки жиноят процесси иштирокчиларининг илтимосномасига кўра видеоконференцалоқа воситасида сўроқ қилиниши мумкин, деган мазмундаги банд билан тўлдирилди.

Маълумки, суд жараёнига замонавий ахборот-коммуникация технологияларининг жорий этилиши очиқлик, ошкораликни ҳамда суд мажлислари тўлиқ қонун талаблари асосида ўтишини таъминлайди. Кодексга киритилган муҳим ўзгартишлардан бири ҳам судларда жиноят ишларини ошкора кўриш, суд ташаббуси билан ёки жиноят процесси қатнашчиларининг илтимосномасига кўра, аудио ва видеоёзувдан фойдаланган ҳолда, шунингдек, видеоконференцалоқа режимида ўтказилиши мумкинлигидир. Бунда суд мажлиси ёзилган аудио ёки видеоёзув билан унда иштирок этган шахсларни таништириш имконияти берилади. Юқори судлар томонидан қуйи судларда олиб борилаётган ишлар, суд мажлисларининг қонунга мувофиқлиги юзасидан ўрганишлар ўтказишда ҳам мазкур амалиёт қўл келади. Иш бўйича юқори инстанция судига шикоят тушганда қуйи судда кўрилган ишга оид жараённи тўлиқ қайта кўриб чиқиш, хатога йўл қўйилган бўлса, буни ҳеч қандай монеликсиз аниқлаш имконияти юзага келади.

Узрли сабабларга кўра, суд мажлисида қатнашолмаётган қатнашчининг видеоконференцалоқа орқали жараёнда иштирок этиши белгилангани ҳам инсонпарварлик тамойилининг амалдаги ифодасидир. Олисдалиги ёки беморлиги сабаб суд мажлисида бевосита қатнаша олмайдиган фуқароларни энди масофа ёки бошқа ноқулайликлар ташвишлантирмайди. Бу фуқаро манфаатини кўзловчи, суд жараёнининг холислик тамойилини таъминлашга ҳисса қўшувчи асосий омиллардан биридир.

Шунингдек, Жиноят-процессуал кодексининг 19-моддасига ёпиқ суд мажлисида кўришга йўл қўйиладиган ишлар қаторига ўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларнинг жиноятлари тўғрисидаги ишларни, фуқароларнинг шахсий ҳаёти ҳақидаги маълумотларни ёки уларнинг шаъни ва қадр-қимматини камситадиган маълумотларни ошкор қилмаслик мақсадида ҳамда ишда иштирок этувчи шахсларнинг хавфсизлигини таъминлаш тақозо қилинган ҳолларда бошқа ишларни суд ажрими билан ёпиқ суд мажлисида кўришга йўл қўйилиши мумкинлиги ҳақидаги янги таҳририй норма киритилди. Бу норма вояга етмаган шахсларнинг жиноятини кенг оммага ошкор этмаслик, шахсни тарбиялаш йўлидаги инсонпарварлик тамойилининг ёрқин намунасига мисол бўла олади.

Умуман олганда, қонунчиликдаги янгиликлар талабга жавоб бермай қолган нормаларни мукаммаллаштириш, соҳага замонавий ахборот-коммуникация технологияларини жалб қилиш ҳамда бу орқали фуқароларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини янада кучли муҳофаза этиш, қонун устуворлигига эришишни таъминлашга хизмат қилади.

Камила КАВЛАНОВА,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати аъзоси.

ҚАНДИМДАГИ НОЁБ МАЖМУА

йилига **8 миллиард куб метрдан зиёд** табиий газ қазиб олиш ва уни қайта ишлаш имконини беради

Ислоҳот

Ўзбекистон ер ости бойликлари, хусусан, углеводород хом ашёсига ғоят бой. Инновацион иқтисодиётга ўтиш жараёнида нефть-газ саноатини ривожлантириш, айниқса, юқори технологияларга асосланган замонавий корхоналарни бунёд этишга устувор аҳамият қаратилаётгани заминимиз қаъридаги ушбу ресурсни халқ фаровонлиги йўлида ўзлаштириш имконини бермоқда. Қандим газни қайта ишлаш мажмуасининг фойдаланишга топширилиши бу борадаги ишларни янги босқичга олиб чиқаяпти. Бинобарин, Президентимиз Шавкат Мирзиёев мазкур мажмуанинг ишга туширилишига бағишланган тантанали маросимдаги нутқида таъкидлаганидек, у мамлакатимизнинг жадал ижтимоий-иқтисодий ривожланишига хизмат қилади.

— Марказий Осиёдаги энг йирик иншоотлардан бири бўлган корхонамиз замонавий технологик ускуналар билан жиҳозланган, — дейди мажмуа директори ўринбосари Исроил Тўраов. — Улар ёрдамида йилига 8 миллиард куб метрдан зиёд табиий газ қазиб олиниб, тозаланган газ, барқарорлаштирилган конденсат ҳамда олтингугурт каби экспортбоп маҳсулотлар тайёрланади. Бизга табиий газ Қандим, Қувачи-Олот, Порсонкўл, Ҳожи каби конлардан етказиб берилаяпти. Янги ускуналарнинг яна бир афзаллиги шундаки, иш жараёнида атмосферага умуман газ чиқиб кетмайди. Бу эса ишлаб чиқариш чоғида экологияга зиён етказилмайди, деганидир.

Дарҳақиқат, Россиянинг "Лукойл" компанияси билан ҳамкорликда барпо этилган мажмуа "БАСФ", "Якобс", "Хоневелл" каби жаҳондаги энг йирик компанияларнинг сўнгги русумдаги технологиялари билан жиҳозланди. Қурилиш-монтаж ишлари эса "Хендай Инжиниринг", "Поско" ва "Джи-Эс", "Энтер Инжиниринг" компанияси билан ҳамкорликда амалга оширилди. Бунинг учун юртимиз ҳамда хорижнинг юқори малакали мутахассислари, жами 10 минг нафарга яқин кишилар жалб этилгани туфайли ушбу йирик иншоот кўзда тутилганидан саккиз ой аввал бунёд қилинди. Шу мақсадда 3 миллиард АҚШ долларидан ортиқ инвестиция ўзлаштирилди. Бу Ўзбекистонда хорижий инвесторлар учун қулай сармоявий муҳит яратиб берилганининг юксак самараси, ўзаро манфаатли алоқалар кенгайиб бораётганининг ёрқин далилидир.

— Яқин-яқингача одам юрса оёғи, қуш учса қаноти куядиган мазкур саҳрода замонавий корхона барпо этилади, десангиз кўпчилик ишонмасди, — дейди меҳнат фахрийси Исмоил Носиров. — Аммо атиги икки йил ичида қуриб битказилган корхонага, бу ерда ишлаётган маҳаллий ёшларга қараб ҳавас қиласан, киши. Мамлакатимиз олий ўқув юртларида таҳсил олиб, малакали кадр бўлиб етишган йигитларимиз шу ерда зарур кўникма ва тажрибага эга бўлишмоқда. Бу эса келгусида мамлакатимизда шундай йирик лойиҳаларни амалга оширишда қўл келади.

Мажмуа қурилиши билан бирга, ҳудуд инфратузилмаси ҳам кескин ўзгарди. 1150 кишига мўлжалланган шаҳарча барпо этилиб, ишчи-ходимлар учун зарур барча қулайлик яратилди. Шинам ҳамда равон йўллар қурилди.

Бугун шу йўллар орқали Бухоро шаҳридан автоуловда Қоракўл тумани сари чамаси 100 километрча юрсангиз, дафъатан асрий қумликлар бағридаги Қандим газни қайта ишлаш мажмуасига кўзингиз тушади. У кишига саҳродаги мўъжиза бўлиб туюлади. Мўъжизалар эса, биламизки, ҳар куни рўй беравермайди. Аммо афсоналар ҳақиқатга айланганини ҳам инкор қилиб бўлмайди. Буни Қандим газни қайта ишлаш мажмуаси мисолида кўриб-билиб турибмиз.

Истам ИБРОҲИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Президент ташрифидан сўнг...

Бир пайтлари мўл-кўл пахта етиштирсалар-да, ўзлари оддий читни ҳам навбатда туриб сотиб олган ота-боболаримизнинг бир орзуси бўларди: у ҳам бўлса, пахта толасидан тайёрланадиган мато ва кийим-кечакларни юртимизда ишлаб чиқариш эди. Шукрки, бугун уларнинг армони рўёбга чиқиб, мамлакатимиздаги ўнлаб замонавий корхоналар томонидан тайёрланаётган маҳсулотлар нафақат бозорларимизни тўлдирмоқда, балки хорижда ҳам харидоргир бўлиб бораяпти. Айни чоғда ушбу тизимда пахтачилик-тўқимачилик кластерлари жорий этилаётганлиги мазкур йўналишдаги ишларни замонавий босқичга олиб чиқмоқда.

Президентимизнинг Сирдарё вилоятига ташрифи ҳам айнан юртимиз иқтисодиётидаги янги тузилмалардан бири — "Бек кластер" корхонаси иши билан танишишдан бошлангани бежиз эмас. Айтиш жоизки, мазкур корхона лойиҳаси давлатимиз раҳбарининг ўтган йили ҳудудга қилган ташрифи чоғида тақдим этилганди. Ушбу таклиф Юртбошимизнинг 2017 йил 15 сентябрдаги "Сирдарё вилоятида замонавий пахтачилик-тўқимачилик кластерини барпо этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори асосида қўллаб-қувватланди.

Қарорга кўра, масъулияти чекланган жамият шаклидаги "Бек кластер" қўшма корхонаси инновацион технологиялар ҳамда илғор бошқарув усулларини фаолиятининг бош мезони этиб белгилаб олди. Бундай янгича ёндашув, аввало, ер унумдорлигини ошириш чора-тадбирлари билан бошланганлиги эса эътиборга молик.

Инновацион технологиялар, илмий ёндашув ва сифатли маҳсулот

Сирдарё вилоятидаги "Бек кластер" корхонаси фаолиятининг асосий мезонига айланган

Ер унумдорлигини оширишнинг янги усули

— Тупроқшунослик институти билан ҳамкорликда кластеримиз ихтиёрига ажратилган ҳар бир даланинг икки метргача бўлган чуқурликдаги тупроқ таркиби ўрганиб чиқилди, — дейди "Бек кластер" корхонаси раҳбари Улуғбек Сотиболдиев. — Германия технологиясига мувофиқ бажарилган илмий таҳлиллар натижасига асосан, экин майдонларига тегишли мелиоратив-агротехника тадбирлари белгиланди. Хусусан, Мирзачўл ер шароитига хос бўлган гипс қатламини ёришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Сўнгра шўр ювиш ва тупроқ таркибини яхшилаш, ирригация-мелиорация тизими ҳолатини тартибга келтириш юмушлари ҳам амалга оширилаётир. Ер текислаш эса лазерли воситалар орқали бажарилаяпти.

Эътиборлиси, кластерда юқорида айтилган ўрганишлар натижалари асосида 2018 — 2022 йилларга мўлжалланган қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш дастури қабул қилинган бўлиб, унга мувофиқ, ер унумдорлигини ошириш мақсадида 3/2 схема асосида алмашлаб экиш тартиби қатъий йўлга қўйиладиган бўлди. Яна бир янгилик, тажриба сифатида ярим алмашлаб экиш кўринишидаги ғўза ҳамда соя ўсимлигини аралаш ҳолда экиш мўлжалланаётир. Шу мақсадда тупроқ унумдорлигини оширишга ёрдам берадиган паст бўйли ва эртапишар соя нави уруғини кўпайтириш бўйича амалий ишлар бошлаб юборилди. Айни пайтда бу усул ер ҳамда бошқа ресурслардан янада унумли фойдаланишни таъминлашга хизмат қилади.

Жорий йилнинг охирида тупроқ таркибини гумус билан тўйинтириш мақсадида 3 минг гектарда "яшил ўғит" технологияси қўлланилиши режалаштирилган. Бунинг учун ҳозирги кунда 40,6 гектар майдонда уруғлик олиш мақсадида Сербиядан келтирилган арпа, буғдой, сули, жавдар, тритикале, рапс сингари экинлар ўстирилмоқда. Шунингдек, ушбу йўналишда Гулистон давлат университети олимлари томонидан маҳаллий боқла зироати асосида яратилган вика ўсимлигидан фойдаланиш ҳам кўзда тутилган. Қолаверса, ғалладан бўшаган майдонларда такрорий экин сифатида шоли ўстирилиб, унинг сувида балиқ парваришлаш ҳам йўлга қўйилади.

"Бек кластер" дастлабки йили чигит экиш мавсумидаёқ юртимиз деҳқончилигида ҳали кузатилмаган янги усулни жорий этди. Яъни ғўза қатор ораларининг 76/5 шакли танланди. Мутахассисларнинг фикрича, жаҳон тажрибасида синалган ушбу усул "Бек кластер"нинг ҳозирча унумдорлиги паст бўлган экин майдонлари учун жуда мос ҳисобланади. Яна бир жиҳат эса, чигит олти қаторли сеялкаларда ерга қадалмоқда. Туркиядан келтирилган мазкур экиш технологиялари нафақат иш унумдорлигини ошириши, балки деҳқончилик тадбирини ўта аниқлик ҳамда уруғларнинг белгиланган миқдорда ўз жойига тушишини ҳам кафолатлайди. Бундай усулда ундирилган ғўза кўчатлари ягана қилинмайди, ўсимлик учун зарур бўлган керакли фосфорли ўғитни ҳам бир йўла солиб кетади. Яна бир эътиборли томони, 76/5 схемасида одатдаги экиш шаклидаги 10 гектар майдондаги ғўза сонига нисбатан 1 гектар кўп бўлган миқдордаги кўчатни жойлаштириш мумкин экан.

Кластерда жорий йил 13 минг 988 гектар майдонда ғўза парваришланади. Ҳосилдорликни йилдан-йилга ошириш ҳисобига пахта хом ашёси етиштиришни биринчи уч йилда 42,6 минг тоннадан камайтирмаслик ва кейинги йиллардан бошлаб эса орттириб бориш режалаштирилган.

Автопилот бошқаруви ва дронлар

Кластер корхонаси томонидан дала ишларида қўлланиладиган одатдаги уч ғилдиракли тракторлар ўрнига тўрт ғилдираклиларидан фойдаланилаётир. Бунинг афзаллиги нимада?

— АҚШнинг "New Holland" компаниясидан олинаётган "TD5-110" русумли тўрт ғилдиракли тракторларнинг афзалликлари кўп, — дейди "Бек кластер" қўшма корхонасининг техникаларни таъмирлаш ва сервис хизмати кўрсатиш маркази раҳбари Баҳодир Тожиқулов. — Аввало, у техник жиҳатдан хавфсиз ҳамда анъанавий қўлланишда бўлган уч ғилдиракли тракторларга нисбатан 30 от кучи юқори қувватга, яъни 110 от кучига эга. Иш кўлами шунга яраша. Масалан, олти қаторли экиш ёки ишлов бериш воситасини тақиш имконияти билан уч ғилдиракли тракторлар томонидан дала бошига уч марта бориб келингандаги ишини икки мартада сифатли амалга ошира олади. Бу эса ёнилғи-мойлаш материаллари тежалишини таъминлаш баробарида, вақтдан унумли фойдаланишда қўл келади.

"Бек кластер" раҳбарининг билдиришича, айни чоғда мазкур тракторларга пахта териш ускуналарини ўрнатиш бўйича Тошкент қишлоқ хўжалиги техника заводи билан ҳамкорлик ишлари бошлаб юборилган. Қолаверса, қишлоқ хўжалиги техникаларини тўлиқ компьютер бошқарувига ўтказиш ва қатор ораси ишловларини GPS тизими аниқлигида олиб бориш бўйича АҚШнинг "Trimble" компанияси билан шартномалар имзоланган. Мазкур технология тажрибада синалмоқда.

Автопилот бошқарувидан кутилаётган самара ҳам жуда юқори. Хусусан, ушбу усулда ишлатиладиган трактор билан ишчи органларини ғўзага асло шикаст етказмаган ҳолда унга яқин олиб келиш мумкин. Негаки, ўша ускуналар орқали эгатдаги ҳар бир ниҳолнинг жойи чигит экиш вақтидаёқ автопилот хотирасига киради. Шу боис кейинги тадбирларни бажариш чоғида ҳам ҳеч қачон адашмайди. Яъни у кўчат қаерда жойлашганини "сезади." Бундай сифатли ишлов эса бегона ўтларни йўқотиш ва ғўза қатор ораларини юмшатиш билан боғлиқ ишларда қўл кучидан фойдаланишга эҳтиёж қолдирмайди.

Таъкидлаш лозимки, кластернинг техника паркига пахта ҳамда бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштиришни инновацион технологиялар асосида амалга ошириш учун 100 та "TD5-110" русумли тўрт ғилдиракли трактор олиб келинаётир. Шу билан бирга, мазкур агрегатларни Жанубий Корея технологиялари асосида тўлиқ газ билан ишлашга ўтказиш режалаштирилаётир.

Ҳозирги кунга қадар, Туркиядан 40 та чигит экиш сеялкаси, 100 та культиватор ва 30 та лазерли ер текислагич, Россия Федерациясидан юқори қувватли ҳамда иш самарадорлигига эга 20 та "К-744" русумли қишлоқ хўжалиги техникаси олиб келинди. Шунингдек, қўшма корхона ихтиёрида ирригация ва мелиорация тадбирлари учун 10 та экскаватор ҳамда тупроқ ишларини бажарувчи иккита трактор ҳам мавжуд.

Қишлоқ хўжалиги экинлари зараркунандаларига қарши курашишда ҳам янгиликка қўл урилмоқда. Хусусан, биомаҳсулотлар аниқ тизим асосида ва ўз вақтида далага чиқарилсагина самара беради. Мисол учун, белгиланган талаб бўйича трихограмма 1 гектар майдоннинг 400 нуқтасига қўйилиши керак ҳамда бу иш ҳар 3-4 кунда такрорланиши зарур. Шу боис ушбу тадбирни минглаб гектар майдонда қўл кучи билан амалга ошириш яхши самара бермаслиги ҳисобга олиниб, уни бажаришда "дрон"лардан фойдаланиш мўлжалланаётир. Қолаверса, мазкур учувчисиз учувчи аппаратлар орқали далаларда бажарилаётган ишлар ҳам назорат қилиб борилмоқда.

Корхонанинг ўз илмий маркази

Муболаға эмас, корхонада ҳар бир юмушга илмий асосда, инновацион технологияларни қўллаш орқали ёндашиш барча тармоқнинг энг муҳим вазифасига айланган. Энди ерлар одатдагидек шудгор қилинмайди, балки ўша ҳайдов даражасидаги чуқурликда махсус техника воситаси орқали юмшатилади. Бундай ҳайдов ер юзасидаги кислород билан яшайдиган ҳамда тагидаги кислородда яшай олмайдиган, ер унумдорлигига хизмат қилувчи фойдали бактериялар нобуд бўлишининг олдини олар экан. Ўз навбатида, экин майдонининг текислиги ҳам бузилмаслиги кафолатланади.

Корхона ерларида ўстирилаётган экин турларининг янги ва истиқболли навларини яратиш, улардан мўл ҳосил олиш, сақлаш ҳамда қайта ишлашни илмий жиҳатдан асосланган ҳолда тўғри амалга ошириш учун малакали мутахассис ва олимлар билан ҳамкорлик йўлга қўйилди.

Янги техника ҳамда илғор технологияларни синовдан ўтказиш, инновацион лойиҳаларни амалга ошириш юзасидан аниқ чоралар белгилаб олинди. Масалан, бунга қишлоқ хўжалиги соҳасига алоқадор олий ўқув юртлари ва илмий-тадқиқот институтларининг малакали олимларини, қолаверса, хориждан ҳам мутахассисларни жалб қилган ҳолда, "Бек кластер" МЧЖ қўшма корхонасининг "Ўсимлик маҳсулотларини етиштириш ва қайта ишлаш технологиялари илмий маркази" ташкил қилинаётгани фикримиз далилидир.

Ҳозирча бу борада Гулистон давлат университетида ташкил этилган лабораторияни илк қадам, дейиш мумкин. Марказ эса шу йилнинг биринчи ярим йиллигида иш бошлаши кутилаётир.

Шунингдек, ишлаб чиқаришда муҳим омил ҳисобланган — маҳсулот бозорини топиш масаласига ҳам катта эътибор қаратилган. Бунинг учун замонавий IT-технологиясини йўлга қўйиш бўйича "Soclal web solution" дастури орқали электрон савдо ёки интернет маркетингни ташкил қилиш кўзда тутилган.

Турли экинлар уруғчилигини йўлга қўйиш ҳам корхонанинг режалар портфелидаги муҳим вазифалардан биридир. Мақсад мамлакатимизнинг бу борадаги импорт ҳажмини кескин қисқартириш ҳамда келгусида экспорт салоҳиятини оширишга ҳисса қўшишдир. Ҳозирча "С-6524", "Султон" ва бирламчи элита ғўза уруғчилиги лабораториялари ташкил этилганини ушбу соҳадаги дастлабки ҳаракатлар, дейиш мумкин.

Иш ўрни кафолатли, меҳнат ҳақи нақд

— Корхонамизга ажратиб берилган ер майдонлари 8 та хўжалик ва 110 та бригадага бўлинган, — дейди корхона бош ҳосилоти Абдураҳмон Шукуров. — Хўжалик ҳамда бригадаларга экин майдони атрофидаги ҳудудларда истиқомат қилувчи кўп йиллик тажрибага эга бўлган мутахассис ва деҳқонлар раҳбар этиб тайинланган. Ҳар бригаданинг 12 — 15 нафаргача доимий ишчиси бор. Уларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш мақсадида бу йил ҳар бир бригадага 2 гектардан аччиқ қалампир экиш белгиланган. Ҳисоб-китобларга кўра, гектаридан 20 тоннагача ҳосил олинади. Ишчилар ҳамда бригада бошлиқларига тўланадиган ойлик иш ҳақларидан ташқари қалампирдан олинган фойданинг 50 фоизи ҳам даромад сифатида берилади.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштиришга жалб этиладиган 1800 нафар ишчининг мавсумдан ташқари вақтда ҳам йил бўйи иш билан банд бўлиб, даромад олишини таъминлаш мақсадида аҳолига касаначилик асосида қуёнчилик, пиллачилик билан шуғулланиш, томорқаларида қалампир етиштиришлари учун шароит яратиб бериш кўзда тутилган. Қалампир ҳосили эса корхона томонидан харид қилиниб, қайта ишланиб, экспортга йўналтирилади.

Айни кунларда аҳолининг 400 гектар томорқасига экиш учун қалампир кўчатлари тарқатиш бошлаб юборилди. Қолаверса, келгусида аҳолига ток ва анор кўчатлари етказиб берилиб, ҳосилини қабул қилишга ҳам ҳозирлик кўрилмоқда. Ташкил этилаётган пиллахоналарда эса ипак қурти боқиш мавсумидан ташқари вақтларда қўзиқорин етиштириш режалаштирилмоқда. Жорий йилда эса Жанубий Корея технологияси асосида қурилаётган 100 гектарлик замонавий иссиқхонанинг 40 гектари фойдаланишга топширилади. 200 гектар токзор ва шунча анорзор яратиш бошлаб юборилди.

Корхонанинг яқин келажак учун белгиланган 10 та лойиҳаси амалга оширилиши туфайли 10 минг киши доимий иш билан таъминланади. Хусусан, жорий йилнинг иккинчи ярмида бир кеча-кундузда 330 тонна пахтани қайта ишлайдиган қувватга эга завод қурилиши якунланади. Шунингдек, келгусида дон комбинати, шолини қайта ишлаш, ёғ заводлари, чорва озуқаси тайёрлаш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қуритиш линиялари ҳам ташкил этилади. Бу борада корхонанинг органик ўғитлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш бўйича ташаббуси эътиборга молик.

Шу ўринда корхона раҳбари Улуғбек Сотиболдиевнинг "Экологик тоза маҳсулот — Ўзбекистонимизнинг энг асосий бренди бўлишини орзу қиламан. Негаки, бугун жаҳон бозоридаги талаб ҳам шу", деган эзгу ниятини келтириш мақсадга мувофиқдир.

Суҳбатдошимиз кластер корхонаси ҳудудидаги аҳоли бандлигини таъминлаш, ижтимоий қўллаб-қувватлаш борасида Глобал экологик жамғарма, Жаҳон банки, БМТнинг Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги ташкилоти (ФАО) каби халқаро муассасалар грантлари асосидаги лойиҳаларни амалга ошириш режалари борлигини ҳам баён қилди. Яна 2 минг гектар майдонда туя ва йилқи боқиш йўлга қўйилади. Шу асосда ҳудудда туя сути билан муолажа олиб борадиган клиника очилади. Қолаверса, 8 та боғча ташкил этилиб, кластер корхонаси хўжаликлари атрофида яшовчи аҳоли фарзандларига мактабгача таълим жараёнига қатнаш имконияти яратилади.

Шунингдек, кластер усулида яқин келажакда пахта ҳосилдорлигини 70 центнерга етказиш белгилангани таҳсинга лойиқ. Бундан келадиган даромаддан эса пахтани етиштирган деҳқон ҳам, қайта ишлаган ҳамда тайёр маҳсулотга айлантирган саноатчилар ҳам, қўйингки, соҳага алоқадор барча аъзо бирдек манфаатдор бўлади.

— Президентимизнинг қўшма корхонамизга ташрифи чоғида билдирган юксак ишончи жамоамизга катта куч ва ғайрат бахш этди, — дейди У. Сотиболдиев. — Берилган тавсия ҳамда топшириқлар эса нафақат бизнинг корхонамиз, балки юртимиздаги барча турдош корхоналар, умуман, қишлоқ хўжалиги, қайта ишлаш соҳаси субъектлари учун бирдек фойдали бўлди. Хусусан, давлатимиз раҳбарининг иссиқхона конструкциялари ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш, мева-сабзавотчилик бўйича мутахассислар тайёрлаш, кластер қошида ташкил этиладиган илмий-амалий марказ фаолиятини такомиллаштириш, қишлоқ хўжалиги соҳасига илмий ёндашувни кучайтириш, сифатли маҳсулот етиштириб унинг харидорини топиш юзасидан кўрсатмаларини ўзимиз учун энг асосий вазифалар қилиб белгилаб олдик.

Аҳмадали ШЕРНАЗАРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ҳасан ПАЙДОЕВ олган суратлар.

- *Жорий йилнинг охирида тупроқ таркибини гумус билан тўйинтириш мақсадида 3 минг гектарда "яшил ўғит" технологияси қўлланилади.*

- *Аҳолининг 400 гектар томорқасига экиш учун қалампир кўчатлари тарқатилмоқда.*
- *Ишчиларга тўланадиган ойлик иш ҳақларидан ташқари қалампирдан олинган фойданинг 50 фоизи даромад сифатида берилади.*
- *Жанубий Корея технологияси асосида қурилаётган 100 гектарлик замонавий иссиқхонанинг 40 гектари шу йилнинг охиригача фойдаланишга топширилади.*
- *Корхонанинг яқин келажак учун белгиланган 10 та лойиҳаси амалга оширилиши туфайли 10 минг киши доимий иш билан таъминланади.*

МАҲАЛЛИЙЛАШТИРИШ

Замонавий корхонанинг кенг имкониятлари

Андижон туманида йилига

10 миллион дона

флакон инсулин дори воситаси ишлаб чиқариш қувватига эга "Zamin Bio Health" масъулияти чекланган жамияти фаолият бошлади.

Президентимиз ўтган йили вилоятга ташрифи чоғида ушбу лойиҳа тақдимоти билан танишиб, бу борадаги ишлар кўламини янада кенгайтириш хусусида тавсия ҳамда кўрсатмалар берган эди. Орадан кўп ўтмай, корхонанинг замонавий биноси қад ростлади. Энг илғор технологиялар олиб келиниб, ишлаб чиқаришга татбиқ этилди. Бунинг учун 14 миллиард сўмлик банк кредитидан унумли фойдаланилди.

Ушбу корхона қандли диабет билан касалланган беморлар учун инсулин дори воситаларини тайёрлашга ихтисослаштирилган. Маҳсулотнинг 20 фоизи мамлакатимиз эҳтиёжини қондирса, қолган 80 фоизини экспорт қилиш кўзда тутилган.

Айтиш жоизки, вилоятда фармацевтика саноатини ривожлантириш, импорт ўрнини босувчи дори воситалари ҳамда бир марталик тиббиёт буюмлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш мақсадида махсус дастур ишлаб чиқилган. Унга кўра, умумий қиймати 24,2 млн. АҚШ долларига тенг 23 та инвестициявий лойиҳа амалга оширилиши режалаштирилган.

Жорий йилнинг ўзида вилоятда 15,1 млн. АҚШ долларилик 5 та фармацевтика корхонаси ишга туширилиши ва мавжуд қувватларни модернизация ҳамда реконструкция қилиш ҳисобига инфузион эритмалар, антибиотиклар, ампула, таблетка, капсула шаклидаги дори воситаларининг четдан олиб келинишига ҳожат қолмайди. Аксинча экспорт ҳажми оширилади. Шунингдек, бир марталик шприцлар, системалар, шиша идишлар ҳамда доривор ўсимликлар таркибидан экстракция усули билан актив доривор субстанциялар ишлаб чиқариш ўзлаштирилади.

Корхонанинг очилиш маросимида вилоят ҳокими Ш. Абдураҳмонов сўзга чиқди.

Саминжон ҲУСАНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

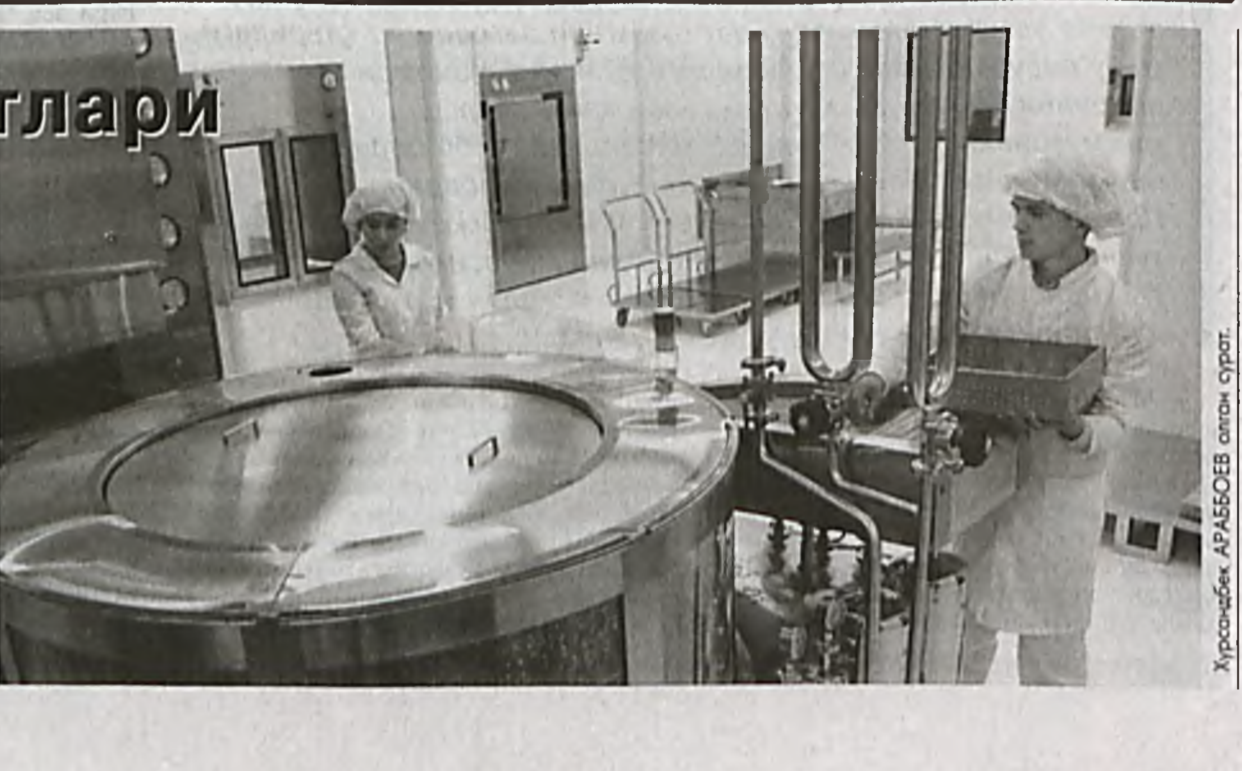

Хуршидбек АРАББОЕВ олган сурат.

Халқаро кўргазма

Дунё жавоҳирлари намойиши

Остона шаҳрида шу йилнинг 25 — 28 апрель кунлари ўтказилган III Евросиё халқаро китоб кўргазма ярмаркасига ана шундай таъриф бериш мумкин.

Жаҳон халқлари орасида китобхонликни кенг тарғиб этиш, инсонларнинг бадиий тафаккурини юксалтириш, ноширлик ва матбаа соҳасида эришилган ютуқларни оммалаштириш, соҳа вакилларининг ўзаро тажриба алмашиши учун қулай имконият яратиш мақсадида анъанавий ўтказиб келинаётган ушбу кўргазмада Осиё ҳамда Европанинг йигирмага яқин мамлакатларидан 150 дан зиёд ноширлар нашриёт-матбаа маҳсулотлари билан қатнашди.

Кўргазманинг очилишида мазкур тадбир Евросиё давлатларининг нашриёт-матбаа йўналишида ўзаро ҳамкорликни йўлга қўйиши, тажриба алмашиши учун қулай муҳит яратаётгани алоҳида таъкидланди.

Қозоғистонда 2018 йил "Ўзбекистон йили" деб эълон қилингани муносабати билан кўргазмада Ўзбекистон ноширлари иштирокига алоҳида эътибор қаратилди. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг тегишли чора-тадбирлар дастурига мувофиқ, юртимиз учун ажратилган павильонда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги тизимидаги "Ўзбекистон", "Ўқитувчи", Ғафур Ғулом, Чўлпон номидаги нашриёт-матбаа ижодий уйлари, "Ўзбекистон Миллий энциклопедияси" давлат илмий нашриёти, Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий кутубхонаси ҳамда "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси, "Янги аср авлоди" нашриёт-матбаа маркази, "Бухоро китоб олами" масъулияти чекланган жамияти, "Ҳилол нашр" нашриёт-матбаа корхоналарида чоп этилган беш юздан ортиқ номдаги мингга яқин ижтимоий-сиёсий, маданий-маърифий, илмий-оммабоп ҳамда бадиий асарлар намойиш қилинди.

Ўзбекистон фахрий меҳмон сифатида иштирок этгани учун халқаро кўргазма доирасида Ўзбекистон Миллий павильонининг тантанали очилиш маросими ҳам ўтказилди. Унда Қозоғистон Республикаси Давлат котиби Гульшара Абдикаликова, Остона шаҳри ҳокими Асет Исекешев, Ўзбекистоннинг Қозоғистон Республикасидаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Саидикром Ниёзхўжаев қатнашиб, мамлакатларимизнинг азалий дўстлик ҳамда стратегик шерикликка асосланган ҳамкорлиги янги босқичда изчил давом этаётганини алоҳида айтиб ўтди.

60 квадрат метрдан иборат Ўзбекистон Миллий павильони юртимиз тарихи ва бугунини ўзида акс эттирган. Икки қардош халқнинг буюк алломалари — Навоий ҳамда Абай сиймоси халқаро кўргазмага алоҳида мазмун бағишлаган. Сурат тагидаги жавонда ушбу алломаларнинг буюк мероси жой олган. Павильондаги мониторда юртимиздаги нашриётлар фаолиятига бағишланган видеоролик мунтазам намойиш қилиб турилди.

Ўзбекистон Миллий павильони кўргазма иштирокчилари ва ташриф буюрувчиларда катта қизиқиш уйғотди. Тадбирда Қозоғистондаги ўзбек миллий маданий маркази жамоаси томонидан тайёрланган дастур меҳмонлар эътиборига ҳавола этилди.

Кўргазма-ярмарка доирасида Ўзбекистон Миллий павильонида қатор анжуманлар ва давра суҳбатлари уюштирилди. Шунингдек, Ўзбекистон халқ шоири, Олий Мажлис Сенати қўмита раиси Иқбол Мирзо билан ижодий учрашув бўлиб ўтди.

Кўргазма якунида фаол иштирокчиларни тақдирлаш маросими ўтказилди. Чўлпон номидаги нашриёт-матбаа ижодий уйи ("Внеклассное чтение" — 1 — 4-синфлар учун мўлжалланган дарсдан ташқари китоби учун) "Энг яхши ўқув адабиёти", "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси ("Ўзбек халқ эртаклари" китоби учун) "Болалар ва ўсмирлар учун энг яхши китоб" номинацияларида махсус дипломни қўлга киритди. Ғафур Ғулом номидаги нашриёт-матбаа ижодий уйи "Наманган" китоб альбоми учун "Энг яхши ўлкашунослик" номинацияси бўйича, "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси "Алишер Навоий қомусий луғати" учун "Фан ва инновация" номинациясида I даражали диплом билан тақдирланди. Нурсултон Назарбоевнинг "Ўзбекистон" нашриёт-матбаа ижодий уйи томонидан чоп этилган "XXI аср бўсағасида" китоби олий мукофот — Гран-прини қўлга киритди. Ўзбекистон Миллий павильони — кўргазманинг энг яхши экспозицияси, деб топилди.

III Евросиё халқаро китоб кўргазма ярмаркасида Ўзбекистон делегацияси вакиллари Қозоғистон, Россия, Белгия, Туркия, Эрон, Ҳиндистон сингари ўнга яқин давлатлар билан ўзаро ҳамкорлик қилиш бўйича шартномалар имзолади.

Бекзод ҲИДОЯТОВ,
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги Ахборот хизмати раҳбари.

ДИҚҚАТ, ЯНГИ РУКН: ОСИЁГА НАЗАР

Бугунги глобаллашув даврида одамларнинг ҳар бир янгиликдан тезроқ хабардор бўлишга интилиши кучайди. Мана шундай жараёнда, хусусан, хорижда ижтимоий-сиёсий, иқтисодий, маънавий ва бошқа жабҳаларда кузатилаётган воқеалар ҳақида кенг аудиторияга тўғри ҳамда холис ахборот етказиш долзарб аҳамиятга эга. Шундан келиб чиқиб, "Халқ сўзи" газетаси ўз муштарийларига чет элдаги ҳодисаларга бағишланган янги рукнларни ташкил этиб келмоқда. "Осиёга назар", "Европа дарчаси" ва "Нигоҳимизда Америка" номли рукнларда мазкур минтақалардаги ҳаёт, одамларнинг турмуш тарзи хусусида туркум ахборот ҳамда мақолалар бериб борилиши кўзда тутилган. Уларнинг дастлабкиси ўтган ҳафта дунё ҳамжамияти эътиборида бўлган энг муҳим сиёсий воқеа — Корея Республикаси ва КХДР ўртасидаги муносабатга қаратилди.

МУНОСАБАТЛАРНИНГ ЯНГИ ДАВРИ БОШЛАНИШИГА УМИД ВА ИШОНЧ УЙҒОТГАН ВОҚЕА

Корея Республикасидан "Халқ сўзи" жамоатчи мухбири Назокатхон АСҚАРХЎЖАЕВА хабар қилади.

27 апрель куни Жанубий Корея ҳамда Шимолий Корея давлат раҳбарлари ҳарбий кучлардан холи бўлган ҳудуд — Пханмунжом чегара қисмида илиқ табассум ила учрашишди. Эътиборлиси, ушбу тарихий ҳодиса муносабати билан Президентимиз Шавкат Мирзиёев Корея Республикаси Президенти Мун Чжэ Инга табрик йўллади.

"Бутун дунё ҳамжамиятининг диққат марказида бўлган ушбу учрашувда эришилган улкан натижага Сизнинг қатъий позициянгиз, Корея Республикаси ҳамда Корея Халқ Демократик Республикаси ўртасидаги муносабатларни яхшилаш, глобал хавфсизлик ва барқарорликни таъминлаш, шунингдек, минтақада ўзаро ишонч муҳитини мустаҳкамлашга қаратилган тинчликпарварлик сиёсатини амалга ошириш йўлидаги тинимсиз саъй-ҳаракатларингиз туфайли эришилди", дея эътироф этилди табрикда.

Дарҳақиқат, мазкур жараённи дунё аҳли, айниқса, Корея Республикаси ҳамда Корея Халқ Демократик Республикаси фуқаролари катта ҳаяжон билан кузатишди. Жанубий Корея Президенти Мун Чжэ Ин "Тинчлик уйи"га йўл олиши давомида маҳаллий фуқаролар уни шаҳар йўл ёқаларида бирлик байроқлари остида тантанали равишда кузатишди.

Узоқ йиллар давомида кутилган ушбу саммитда асосий эътибор Корея ярим ороли ҳудудида тинчлик ҳамда барқарорликни таъминлаш, мазкур жойни ядро қуролидан холи бўлган ҳудудга айлантириш, икки давлат қўшничилик ришталарини яхшилаш бўйича декларация имзолаш каби масалаларга қаратилди.

Даставвал етакчилар ҳарбий-демаркацион чизиқни англатувчи рамзий бетон тўсиқдан ўтиб кўришишди. Жанубий Корея Президенти Мун Чжэ Ин КХДР раҳбарига ҳазил оҳангида "Мен қачон Шимол ҳудудига ўта олар эканман?" дея берган саволига Шимолий Корея етакчиси ҳам "Бўлмаса, ҳозирнинг ўзидаёқ ўта қолайлик", дея дадил жавоб қайтарди. Шундан сўнг икки мамлакат раҳбарлари Шимол қисмига ўтиб, сўнг яна Жануб томонга қайтишди. Фахрий қоровул хамроҳлигида "Тинчлик уйи"га олий даражадаги музокараларни ўтказиш учун йўл олишди.

"Тинчлик уйи"нинг биринчи қаватида жойлашган ташриф столига Жанубий Корея раҳбари КХДР етакчисини таклиф қилди. Бу ердаги махсус тилаклар қоғозига шундай сатрлар битилди: "Янги тарих бугундан. Тинчлик замони, тарих бўсағасида. 2018 йил 27 апрель".

Мун Чжэ Ин мажмуа деворига илинган суратга қисқача таъриф берди. Унда Пуккан тоғи акс этган эди. Ушбу тоғ икки мамлакат марказида жойлашган бўлиб, "Шимол тоғи" деб ҳам аталади. Мун жаноблари айни шу тоғ оша Шимолий Кореяни бориб кўриш орзусида эканлигини билдирди.

Президентлар тарихий суратга тушишгач, режага мувофиқ, музокаралар залида юз дақиқалик саммитни очиқ, деб эълон қилишди.

Йиғилиш давомида Жанубий Корея Президенти мамлакатлар ёвуз ниятидан қайтиши, қарама-қаршиликларга барҳам берилиши, ярим оролда ядро қуролларисиз тинчлик ўрнатилишига эришилишини билдиришди. Бу, аввало, икки ҳудудда яшовчи аҳолининг қариндошлик ришталари тикланиши, бордикелди йўлга қўйилишига катта туртки бўлишини назарда тутади.

Шимолий Корея ҳудудида жойлашган "Пектусан" номли ҳудуд ўз манзараси билан хорижлик сайёҳлар эътиборини доим тортиб келган. Мазкур масканга бориб баҳра олиш Жанубликларнинг азалий орзуси саналарди. Бу табиат мўъжизасига Сеул шаҳри ва Жежу оролларининг чегаралари орқали эмас, балки фақат Хитой ҳамда Шимолий Корея туташган чегара томондан бориш мумкин эди. Ушбу учрашув бу борадаги масаланинг ижобий ечилишига ҳам туртки бўлишига келишиб олинди.

Саммит музокаралардан сўнг Пханмунжомда қарағай дарахтини ўтқазиш маросими ташкиллаштирилди. Чўлпон ... ҳам ўзгача рамзий маъно бор, албатта. Тадбирдан сўнг раҳбарлар "Footbridge", яъни "Пиёда кўприги"дан юриб суҳбат қуришди. 1953 йили яратилган мазкур боғда икки Президентнинг ўзаро суҳбати 43 дақиқа давом этди.

Шундан сўнг бутун мамлакат ва дунё кутган онлар етиб келди. Корея Республикаси ҳамда Шимолий Корея етакчилари минбарга кўтарилиб, Пханмунжом декларацияси якунлари бўйича баёнот беришди.

Унда ядро қуролидан бутунлай воз кечиш, Корея ярим оролини барқарорлаштириш ҳақида сўз борди. Шунингдек, жорий йил кузида Жанубий Корея Президенти Мун Чжэ Иннинг Пхеньянга давлат ташрифи билан бориши режалаштирилди.

Эътиборли жиҳати, ушбу саммит жараёнини бевосита ёритиш учун дунёнинг 41 давлатидан 2850 нафардан ортиқ журналистлар иштирок этди. Бу эса 2007 йилдаги Пхеньян саммитини ёритган ОАВ ходимлари сонидан икки баробар кўпдир.

Қисқача айтганда, Пханмунжом декларацияси, Президентимиз Шавкат Мирзиёев таъкидлаганидек, Корея Республикаси ва КХДР ўртасидаги ҳамкорликнинг янги даври бошланишига умид уйғотди.

Бобур АЛИХОНОВ:

«ҚУРУҚ АХБОРОТЛАР ЭМАС, ЧУҚУР ТАҲЛИЛИЙ МАТЕРИАЛЛАР УСТИДА ИШЛАЯПМИЗ...»

Президентимизнинг 2017 йил 14 ноябрдаги "Прокуратура органларининг ахборот-таҳлил фаолияти самарадорлигини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори билан Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Ахборот-таҳлил мультимедия маркази ташкил этилди. Айни пайтда мазкур марказ республикада амалга оширилаётган ислоҳотларнинг мазмун-моҳияти ва аҳамиятини кенг жамоатчиликка етказиш, ҳуқуқбузарликларнинг барвақт олдини олиш ҳамда жиноятчиликка қарши курашиш, нотўғри маълумотлардан бузғунчи ва бошқа ғайриқонуний мақсадларда фойдаланиш имкониятини бартараф қилиш учун юз бераётган воқеалар ҳақида аҳолини ўз вақтида хабардор этиш, жамиятда юксак ҳуқуқий маданиятни, қонунга ҳамда инсон ҳуқуқларига ҳурмат муносабатларини шакллантириш бўйича чора-тадбирлар самарадорлигини ошириш йўлида изчил фаолият юритиб келмоқда. Мухбиримиз шулар ва соҳага доир бошқа масалалар хусусида Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Ахборот-таҳлил мультимедия маркази директори, қатор йирик медиалойиҳалар муаллифи Бобур АЛИХОНОВ билан суҳбатлашди.

Қарор ва ижро

— Аввало, мазкур Ахборот-таҳлил мультимедия маркази иш фаолиятини йўлга қўйишда ёндашув қандай бўлгани ҳақида гапириб берсангиз.

— Мутлақо бошқача, яъни креатив, инновацион ҳамда прагматик. Марказга профессионал продюсер, муҳаррир, мухбир, оператор ва бошқа техник ходимлар, яъни моҳир ижодкорлар ишга қабул қилинди. Амалдаги идоравий матбуот хизматларидан фарқли равишда, ишлаш принципи ҳам ўзгарди. Яъни бу ерда барча телевизион ишлаб чиқариш технологияларига асосланган ижодий жараёнда якуний медиамаҳсулот тайёрланади. Марказимиз давлат муассасаси сифатида шакллантирилиб, унга Бош прокуратура бошқармаси мақоми берилган. У бошқа бошқармалар билан яқин ҳамкорликда фаолият юритади. Масалан, ахборот ёки матбуот хизматлари фақат маълумот ёки янгилик бериш билан чекланса, Мультимедия маркази асосий урғуни таҳлилга, мавзуларни экспертлар фикр-мулоҳазалари билан таққосда ёритишга қаратади. Зеро, бизнинг вазифамиз замонавий технологиялар ҳамда ёндашувлардан фойдаланган ҳолда, ахборот-таҳлилий ва турли форматдаги медиаматериаллар, шу жумладан, телекўрсатувлар, видеошарҳлар, ижтимоий рекламалар, воқеа жойидан репортажлар тайёрлаш ҳамда эфирга, шунингдек, интернетга узатишдир.

— Тизимдаги ислоҳотлар прокуратура органлари ходимлари дунёқараши, фаолиятида қандай акс этмоқда?

— Ҳамкасбларим билан Бош прокуратура тизимида деярли ярим йилдан буён ишлаб келаётганим боис шуни аниқ айтишим мумкинки, соҳа хизматчиларининг нафақат дунёқараши, ишга ёндашуви, фаолият услуби, балки тимсоли ҳам ўзгарди. Бугунги прокуратура бир пайтлардаги ҳаммани зириллатадиган, жазоловчи орган эмас, балки халқнинг ичига кириб бориб, одамларга яқиндан ёрдам бераётган идорага айланди. Ходимлар "Оддий инсонларга қандай кўмак берсам экан, жамиятга қандай наф келтирсам экан?!" деган тафаккур билан яшашаяпти, меҳнат қилишмоқда. Нафақат прокуратура, балки бошқа ҳуқуқ-тартибот органларининг психологияси, ишга муносабати, давлат ва жамиятдаги ўз ўрнини тўғри аниқлаб, равон юриши бўйича нуқтаи назари тамомила ўзгармоқда. Бинобарин, Президентимиз айтганидек, улар адолат посбони, ҳақиқат ҳамда одамларнинг ҳимоячиси бўлиши керак. Айни ушбу тамойиллар ҳуқуқ-тартибот органлари вакилларининг чинакам ҳаётий мезонига айланиб бораётганини кузатиш мумкин. Масалан, олдинлари улар одамлар билан суҳбатлашганда ёки фуқароларни қабул қилганда, асосан, расмий гаплашган бўлса, эндиликда халқ билан сайёр учрашувларда, бевосита очиқ мулоқотларда, телекамера олдида самимий, оддий ва халқчил мулоқотга киришишга ўрганишмоқда.

— Қайд этиб ўтганингиздек, бугун жамият ҳамда одамлар ҳаётида салбий маънодаги қолиплар, қотиб қолган ақидалар йўқолиб бораяпти. Хусусан, Мультимедия маркази бу борадаги ишлар самарадорлигини юксалтиришда қандай ишларни амалга ошираяпти?

— Албатта, сўнгги икки йилда муайян стереотиплар барҳам топаётганини кўраяпмиз. Шу нуқтаи назардан, бевосита фаолиятимизга тўхталиб ўтсак, яхши биласиз, илгарилари Президентнинг Фармон ва қарорлари ойнаи жаҳонда сухандон томонидан ўқиб берилар ҳамда шу билан чекланиларди холос. Лекин "Томошабин бундай муҳим ҳужжатларни қандай қабул қилаяпти, қай даражада англамоқда, тушунмоқда?!" деган саволлар баъзида очиқ қоларди.

Маълумки, ҳар бир инсон расмий услубдаги матнни тинглар экан, маълум вақт ўтиб мияси уни қабул қилмай қўяди. Бу табиий физиологик жараён. Шундай экан, ҳар қандай медиамаҳсулот, аввало, одамлар руҳияти, психологияси, ҳиссиётларига таъсир этиши лозим. Бинобарин, марказимиз шу каби муҳим ҳужжатлар шарҳини тайёрлашда айнан мазкур жиҳатларга, жумладан, нейролингвистик омилларга, компьютер графикасига, инфографик тасвирларга ҳам алоҳида эътибор қаратаяпти.

Юртбошимиз томонидан қабул қилинаётган ҳужжатлар моҳиятини халққа етказишда ҳаётий мисоллар, кундалик турмушимиздаги жараёнлар, ҳолатлар, тенденциялар, инсонлар тақдири ва фаолияти орқали, соҳа мутахассислари фикрини инобатга олиб, оддий, аммо матн мазмунини бойитадиган медиашакллардан фойдаланишга алоҳида аҳамият бермоқдамиз. Зеро, ҳар қандай Қонун, Фармон ёки қарорнинг амалиётга тўғри жорий қилиниб, самарали ишлаши ҳамда ижро этилишида мана шундай ноанъанавий ва ўзига хос тарғибот усуллари ниҳоятда муҳим ўрин тутади. Моҳиятни етказиш қанчалик самарали бўлса, амалда вазифаларни бажариш ҳамда шу йўлда жамиятни сафарбар қилиш шунча осон кечади. Бу борадаги телешарҳларимиз, медиаматериалларимиз "қотиб қолган" муайян қарашларни юзага чиқариб, ўз кутилган натижасини бераётганини телетомошабинлар, интернет аудиторияси томонидан билдирилаётган ижобий фикрлар мисолида ўрганиб бормоқдамиз.

Кези келганда айтиш керакки, Мультимедия маркази расман 8 январдан иш бошлаган бўлса, ўтган давр ичида ана шундай инновацион усулларда телевидение каналлари орқали шарҳлар, лавҳа ва репортажлар, кўрсатув ҳамда давра суҳбатлари, ижтимоий роликлар каби турли форматдаги 200 дан ортиқ медиамаҳсулотларни эфирга узатдик. Айни чоғда интернет, хусусан, бугун омма онгу шуурига жуда катта таъсир кўрсатиб келаётган ва нафақат ички, балки ташқи ахборот маконида ҳам кенг қамровга эга ижтимоий тармоқларга ўз маҳсулотларимизни мунтазам жойлаштириб бораяпмиз. Мисол учун, Фарғонадан тайёрланган, эшак гўшти билан боғлиқ фош қилинган жиноят иши бўйича материалимизни "Facebook" ҳамда "Youtube" саҳифаларида жами ярим миллиондан зиёд фойдаланувчилар кўрди. У виртуал медиамайдонда ҳам жуда катта акс садо берди.

Яна бир бор қайд этишни истардимки, материалларни тайёрлашда шунчаки ахборот етказиш эмас, балки таҳлил, таҳлил ва яна бир бор таҳлилга жиддий эътибор қаратаяпмиз.

Шу ўринда бир мисолни келтирмоқчиман. Айни вақтда матбуот ҳамда эфир тўлқинларида томорқадан фойдаланиш масаласи ҳақида кўп гапирилмоқда. Бироқ бизнинг назаримизда, бу вазифани тўла адо этишга фақат тарғибот ва ташвиқот ёхуд кампаниябозлик билан эришиб бўлмайди. Инсонларимиз онгига таъсир этишнинг энг самарали усули — қиёсий таҳлил ҳамда кўргазмали таққос. Мана, ўзингиз тасаввур қилинг: расмий маълумотларга кўра республикада 440 минг гектар майдон шахсий томорқалар ихтиёрида. Аниқланишича, аҳоли уларнинг 20 фоизидан деярли фойдаланмаяпти. Ўз навбатида, мухбиримизнинг Паркент туманидаги оддий хонадонларнинг биридан тайёрлаган лавҳасига кўра, оила аъзолари 2 сотих ерга экилган помидор ва бодринг ҳисобидан 5 миллион сўм соф фойда олар экан. Демак, шу аснода ҳисобланса, бир гектар майдондан ўртача 250 миллион сўм даромад олиш мумкин. Энди бўёғи оддий арифметика: мамлакат миқёсида 88 минг гектар ишлатилмаётган ерлардан кўриладиган фойда 22 триллион сўмни ташкил қилиши мумкин экан. Ўт босиб ётган томорқа эгалари қанча маблағдан бебаҳра қолаётганларини бир ўйлаб кўрсалар, фойдадан холи бўлмасди.

— Студиянгиз мўъжазгина экан.

— Мўъжаз бўлгани билан шинам, барча шарт-шароитга эга. Моддий-техника базаси мустаҳкам. Бу ерда LED-экранлар, камералар, ёритиш, овоз беришнинг ягона инновацион тизими кўп функционаллик хусусиятларини ўзида уйғунлаштирган. Давлатимиз раҳбари қарорига мувофиқ, телевизион ускуналар жамламаси, хусусан, турли эффектлар берадиган тасвирга олиш, компьютер, дастурий таъминот, алоқа ҳамда бошқа техника воситалари, рақамли ускуналар, транспорт, учувчисиз парвоз қиладиган тасвирга олиш аппаратлари (дронлар) олинди. Эндиликда интернетдан кенг фойдаланиш шароитлари яратилди. Буларнинг барчаси АКТдан оқилона фойдаланиш, ишга тезкор ва самарали ёндашиш имкониятини бераяпти. Албатта, ҳар қандай технологияни бошқариш ўз-ўзидан инсон омилига бориб тақалади. Бу ерда ишлайдиган мутахассислар етук, исталган вазифани қисқа муддатда сифатли бажара олиши лозим. Зеро, ОАВга медиамаҳсулот берар эканмиз, у, албатта, бошқа муқобилларига нисбатан ҳар томонлама сифатли бўлиши керак. Шунга яраша ходимларимизнинг моддий-маиший аҳволини мунтазам ошириб бориш, уларнинг ижодий камолоти ҳамда бардавомлигини таъминлаш Бош прокуратура раҳбариятининг доимий диққат-эътиборида.

Студиямизда "Кун мавзуси — долзарб муаммо" рукнида интервьюлар, давра суҳбатлари, учрашувлар ўтказамиз. Уларда мутахассислар иштирокида тўйлардан тортиб, цемент нархигача бўлган мавзулар муҳокама қилинаяпти. Ҳали ҳеч кимга айтилмаган бир янгиликни сиз билан бўлишаман. Яқин кунларда мамлакатимизнинг тўртта ҳудуди — Нукус, Самарқанд, Фарғона ва Термизда мухбирлик пунктлари очилади. Бу дастлабки қадамлар. Кейинчалик бошқа вилоятларда ҳам ана шундай барча техник воситаларга эга бўлган бўлинмаларимиз ташкил этилади. Мухбирлар, операторлар бевосита ўзига бириктирилган минтақалардан вилоят прокуратуралари билан ҳамкорликда материаллар тайёрлаб узатади.

Асосий хулосалардан бири шуки, биз изланмасак, жойимизда депсиниб тураверсак, ҳеч қачон олдинга силжимаймиз. Бир қадам бўлса ҳам, фақат олдинга юриш керак. Айниқса, жамият кўзгуси ҳамда энг илғор вакиллари бўлган бизнинг касб ходимлари учун бу ўта зарур. Чунки жамият ҳаёти тез илдамлаб кетаяпти. Мен тўла масъулият билан айтаманки, бугун журналист учун ҳеч қандай чегара ёки тақиқ йўқ. Ҳар қандай мавзу бўлса, уни қонун доирасида ва умуммиллий манфаатлар йўлида бемалол кўтариб чиқишимиз мумкин. Кимки маълумотни биринчи бўлиб берса ёки долзарб материали билан ўз мухлисларини топса, бу фақат биргина ОАВнинг эмас, балки барчамизнинг, умуман, жамиятимизнинг ютуғи. Зеро, барчамиз битта мамлакат, ягона юрт равнақи учун ишлаяпмиз.

«Халқ сўзи» мухбири Саиджон МАХСУМОВ суҳбатлашди.

Хамжиҳатлик

Ўзбек ва туркман халқларининг бирдамлиги рамзи

30 апрелдан эътиборан пойтахтимиздаги "Ашхобод" сайилгоҳи аҳоли учун хизмат кўрсатишни бошлади.

Мазкур сайилгоҳ ўзининг кўркам қиёфаси, теран мазмуни билан ўзбек ҳамда туркман халқларининг дўстлик рамзига айланди. Бу ердаги ҳар бир объектда икки халқнинг миллий анъана ва қадриятлари, эзгу тутумлари тимсолини кўриш мумкин.

Боққа кираверишда туркман халқи учун ғурур рамзи — аҳалтеке отлари ҳайкалларидан иборат яхлит композиция бунёд этилган. Йўлак бўйлаб юраркансиз, бири-биридан ажиб фаввораларга кўзингиз тушади. Дам олувчилар учун ёқимли иқлим ҳосил қилган ҳар бир фаввора ўзига хос шакл ҳамда мазмунга эга. Масалан, "Осмон ва замин" деб номланган фаввора бутун инсониятга хос бўлган азалий ҳикматлар ҳақида сўзлаётгандек...

Сайилгоҳнинг яна бир эътиборли жиҳати Ашхобод халқаро аэропорти тимсолида барпо этилган 450 ўринга мўлжалланган амфитеатрдир. У турли кўнгилочар томошалар, байрамлар, шоулар учун мўлжалланган бўлиб, замонавий техника ускуналари билан жиҳозланган.

Боғни кўкаламзорлаштириш борасидаги ишларга алоҳида тўхталиш жоиз: бу ерга экилган қарағай, қрим қарағайи, ҳинд настарини, эман, каштан, магнолия, аризона кипариси, сальвия, мовий арчалар атрофга тароват бағишлаб турибди. Яшил майсалар, чирой очган турфаранг гуллар кишига баҳорий кайфият улашади.

Очиқ ҳамда ёпиқ типдаги ўйин аттракционлари, нуронийлар маскани, бежирим ўриндиқлар, телефонларни қувватлантириш ва бепул Wi-Fi зонаси, умумий овқатланиш ҳамда хизмат кўрсатиш шохобчалари аҳолининг мазмунли дам олиши учун яратилган яна бир қулайликлардандир.

— Ўзбекистонда барча миллат ва элатлар қатори биз, туркманларнинг яшаши, ишлаши, дам олиши, ҳаётда ўз ўрнини топиши учун неки шароит зарур бўлса, ҳаммаси муҳайё қилинган, — дейди Бибисора Авезтурдиева. — Пойтахтимизда "Ашхобод" сайилгоҳининг очилиши эса кўнглимизни янада кўтариб юборди. Бу сайилгоҳ тарихи туташ, тутуми ўхшаш икки халқни бундан-да жипслаштиради, улар ўртасидаги бирдамликни, меҳр-оқибатни янада мустаҳкамлайди.

Дилшод КАРИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ҳасан ПАЙДОЕВ олган суратлар.

«Бойсун баҳори»:

МИЛЛИЙ АНЪАНА ВА ҚАДРИЯТЛАР ТАРАННУМИ

Бойсун туманида Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги, Сурхондарё вилояти ҳокимлиги ва бошқа ташкилотлар ҳамкорлигида "Бойсун баҳори" фольклор фестивали ўтказилди.

Тамаддун бешиги, тилсимотлар маскани Бойсун 2001 йилда ЮНЕСКО томонидан "Инсониятнинг оғзаки ва номоддий мероси дурдонаси" сифатида эътироф этилиб, 2008 йилда Инсониятнинг номоддий маданий мероси репрезентатив рўйхатига киритилган.

Фестиваль

"Бойсун баҳори" фестивалига 2002 йилда асос солинган бўлса-да, 11 йиллик танаффусдан сўнг, Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг 2016 йил ноябрь ойида Сурхондарё вилояти сайловчилари билан учрашувида бу нуфузли анжуманни қайта тиклаш бўйича ташаббуси воҳа жамоатчилигига катта мамнуният бахш этди.

Таъкидлаш жоизки, бу йилги тадбирга тайёргарлик кўриш ва ўтказишга доир ишлар ҳар қачонгидан юқори савияда амалга оширилди. Хусусан, тумандаги Паданг қишлоғи кенгликларига юздан ортиқ ўтовлар тикилди. Маҳаллий аҳоли ва хорижий сайёҳларга кўтаринки кайфият улашувчи бири-биридан қизиқарли тадбирлар режаси ишлаб чиқилди. Ҳар бир ҳудудга хос қадрият, урф-одат ҳамда анъаналарни кенг намойиш қилиш мақсадида халқ амалий санъати ва ҳунармандчилиги, миллий таомлар, либослар кўргазмалари ташкил этилиб, халқ ансамблларию бадиий жамоалари, бахши-оқинлар чиқишлари ҳамда анъанавий майдон томошаларига кенг ўрин берилди.

Фестивалнинг очилиш маросимида Ўзбекистон Республикаси маданият вазири Б. Сайфуллаев, Сурхондарё вилояти ҳокими Э. Турдимов ва бошқалар мамлакатимизда маданият ҳамда санъат соҳасини янада ривожлантириш борасида Президентимиз ташаббуси билан амалга оширилаётган кенг кўламли ишлар, айниқса, халқ ижоди анъаналарини муҳофаза қилиш, миллий қадриятларимизни асраб-авайлаш ва уни кенг тарғиб қилишга юксак даражада эътибор қаратилаётганини таъкидлади. Ушбу маънавий-маърифий тадбирнинг, айниқса, ўсиб келаётган ёш авлод қалбида миллий ғурур, Ватанга муҳаббат ҳамда садоқат туйғуларини шакллантиришдаги аҳамияти алоҳида эътироф этилди.

— Фестиваль учун ҳозирланган майдон гўё эртаклар оламини ёдга солади, — дейди чехиялик археолог Ладислав Станко. — Бундай тадбирлар ўтмиш ва бугун ўртасида ўзига хос кўприк вазифасини ўтайди. Юртингизнинг бой моддий ҳамда номоддий меросига бўлган катта қизиқишим мени фестиваль тадбирларига бошлаб келди. Ҳудуднинг ҳунармандчилиги, унинг бетакрор анъаналарини ўрганиш жуда ҳам завқли. Ранг-баранг дастурлар, урф-одату анъаналар тараннуми ва албатта, ўзбекона меҳмондўстлик ҳар қанча таҳсинга лойиқ. Ватанимга қайтгач, бу ерда кўрганларим ҳақида яқинларим, шунингдек, ўзим фаолият олиб бораётган Карлова университети ўқитувчи ҳамда талабаларига мамнуният билан сўзлаб бераман.

Жонибек ҚЎЗИМУРОДОВ (ЎзА) олган сурат.

Фестивалда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, шунингдек, ҳамда пойтахтимизда фаолият кўрсатаётган "Бес перде", "Зилол", "Вардонзе наволари", "Боғдон гуллари", "Ванғози", "Ёр-ёр", "Сўх чашмаси", "Ойдиной", "Чавқи", "Сирдарё наволари", "Қурама", "Нодирабегим", "Бойсун", "Шалола" каби энг намунали фольклор жамоаларининг 250 нафардан ортиқ қатнашчилари ўзларининг ранг-баранг репертуарларини намойиш этишди. Бундан ташқари, фестиваль доирасида халқимиз суйган санъаткорлар ҳамда Тожикистон Республикасининг "Падида" театр жамоаси ва таниқли хонанда Шабнам Сурайё, афғонистонлик ҳофиз-хонандалар иштирокида ўтказилган гала-концерт санъат ихлосмандларини хушнуд этди.

— "Бойсун баҳори" фестивали биз, бахшиларни бир даврага жамлади, — дейди Ўзбекистон халқ бахшиси Шоберди Болтаев. — Бу ерда юртимизнинг турли ҳудудларидан келган бахшилар терма, достонлар куйлаб, байрам тадбирига ўзгача шукуҳ бахш этди. Ҳаммамиз яйраб, завқ олдик.

Халқаро аэронавтика ассоциацияси делегациясининг мазкур фестивалда иштироки, тантаналар бўлиб ўтган майдон узра 6 та ҳаво шарининг осмонга кўтарилиши кўпчиликка завқ-шавқ улашди. Бойсун осмонини безаган ранго-ранг мушаклар ёғдуси дилларга ажиб кўтаринкилик, жўшқинлик бахш этди.

Бундан ташқари, фестиваль кунлари кураш, тош кўтариш, арқон тортиш, хўроз уриштириш, варрак сайли каби турли халқ ўйинлари ҳам ташкил этилди. Чунончи, кураш мусобақаси бош совринни — "Нексия" автомашинаси учун баҳслар муросасиз ва қизғин кечди. Юртимиз ҳамда қўшни давлатлардан келган полвонлар орасида термизлик Самижон полвон Убайдуллаевга бас келадигани топилмади.

Фестиваль доирасида Термиз давлат университетида "Бойсун — моддий ва номоддий маданият бешиги" мавзуида илмий-амалий конференция ҳам бўлиб ўтди.

"Бойсун баҳори" фольклор фестивали якунида энг яхши фольклор-этнографик жамоалар ва бахши-оқинлар аниқланиб, улар махсус диплом ҳамда эсдалик совғалар билан рағбатлантирилди.

Илҳом РАҲМАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ASAKA BANK

ҲУРМАТЛИ ЮРТДОШЛАР!

«Асака» банки

Фаол тадбиркорлик, инновацион ғоялар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш йили муносабати билан ҳисобварақларни масофадан туриб бошқариш тизимини такомиллаштириш мақсадида

миллий валютадаги муддатли янги омонат турини таклиф этади:

«MOBILE-UZ»

Мазкур омонат «ASAKA MOBILE» мобиль иловаси орқали расмийлаштирилади.

Сиз пластик картадаги пул маблағларингизни куннинг исталган вақтида банк биносига ташриф буюрмасдан омонатга ўтказишингиз ва ҳисобварақдаги маблағлар ҳаракатини масофадан туриб бошқаришингиз мумкин.

Ушбу омонатнинг сақланиш муддати — **3 ой.**

Омонатга ҳисобланган фоизлар ҳар ойда омонатчининг пластик картасига ўтказиб берилади.

Омонатнинг фоиз миқдори — **14 фоиз (йиллик).**

Шу билан бирга, «Асака» банки миллий ва хорижий валюталарда 30 дан ортиқ турда, қулай шартларда муддатли омонатларни таклиф этади. Омонатларни банкнинг барча филиалида расмийлаштириш мумкин.

Мурожаат учун «Асака» банки бош офиси телефонлари: (0-371) 120-39-81, 120-39-60.

Филиаллар	Код	Телефон
Тошкент шаҳар филиали	(0-371)	120-83-13
Автотранспорт филиали	(0-371)	120-39-95
Шайхонтоҳур филиали	(0-371)	140-39-36
Юнусобод филиали	(0-371)	221-80-67
Сергели филиали	(0-371)	257-44-10
Тошкент вилояти филиали	(0-371)	120-84-13
Андижон вилояти филиали	(0-374)	223-60-74
Асака филиали	(0-374)	233-21-99
«Фарҳод» филиали	(0-374)	226-96-63
Фарғона вилояти филиали	(0-373)	244-39-14
Марғилон филиали	(0-373)	237-62-23
Олтиариқ филиали	(0-373)	432-19-80
Қўқон филиали	(0-373)	542-61-01

Филиаллар	Код	Телефон
Наманган вилояти филиали	(0-369)	227-15-68
Навоий вилояти филиали	(0-436)	770-21-29
Зарафшон филиали	(0-436)	572-40-14
Бухоро вилояти филиали	(0-365)	770-05-19
Бухоро шаҳар филиали	(0-365)	770-11-27
Самарқанд вилояти филиали	(0-366)	233-65-47
«Афросиёб» филиали	(0-366)	221-71-76
Қашқадарё вилояти филиали	(0-375)	221-07-41
Сурхондарё вилояти филиали	(0-376)	770-82-12
Қорақалпоғистон филиали	(0-361)	770-60-59
Хоразм вилояти филиали	(0-362)	228-14-81
Сирдарё вилояти филиали	(0-367)	225-44-03
Жиззах вилояти филиали	(0-372)	226-43-11

Барча омонатларингиз Фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш жамғармаси томонидан кафолатланади.

www.asakabank.uz
Хизматлар лицензияланган.

«Асака» банки сармоянгизнинг сақланиши ва кўпайишини кафолатлайди!

HANGCHA
ХИТОЙДАН СИФАТЛИ ВА ИШОНЧЛИ ОМБОРХОНА ТЕХНИКАСИ

Компания ўз техникасини 1956 йилдан буён ишлаб чиқаради.
Тошкентдаги омборхонадан

«GST OIL» — Ўзбекистондаги расмий дистрибьютор
Манзил: Тошкент ш., Яшнобод т., Иссиқ сув к.,118.
Телефонлар: (0-371) 269-29-61, 269-29-62, (+99890) 356-47-67.
E-mail: dilmurod_gst@yahoo.com
Веб-саҳифа: www.hyundai-gst.uz
Маҳсулот сертификатланган.

«ХАЛҚ СЎЗИ»га ЭЪЛОНЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
9.00 дан 18.00 гача
232-11-15,
232-10-63.
E-mail: reklama@xs.uz

Тошкент молия институти жамоаси академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари билан ишлаш бўйича проректор Хўжаёр Мусурманович Шениаевга онаси
Манғит БЕГИМҚУЛОВАнинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 545. 112 896 нусхада босилди, ҳажми — 3 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

Газетамиз ҳақидаги маълумотларни юклаб олиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона (0-371) 233-52-55;
Котибият (0-371) 233-10-28; Эълонлар (0-371) 232-11-15.

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.

Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор М. Бегмуратов томонидан саҳифаланди.

Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: (0-371) 233-11-07.

МАНЗИЛИМИЗ:
100000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — З. Худойшукуров.
Навбатчи — Д. Улуғмуродов.
Мусаҳҳиҳ — С. Исломов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 01.30 Топширилди — 03.15 1 2 3 5 6